

FRANTIŠKÁNSKA

rodina

3^{jeseň}
2024

SVÄTÁ RUŽENA Z VITERBA IDKA POLANSKÁ LUBOMÍR MLČOCH BRATSKÉ STRETNUTIA

obsah

FRANTIŠKÁNSKE JUBILEÁ.....	4
SVĚTÁ RUŽENA Z VITERBA.....	8
PRÍBEH TERCÍÁRKY IDKY POLANSKEJ.....	12
ROZHOVOR S BRATREM LUBOMÍREM MLČOCEM.....	20
NÁRODNÁ PŮŤ OFS.....	28
BRATSKÉ STRETNUTIE.....	29
NÁRODNÁ KAPITULA OFS.....	30
INFO NR OFS	33
SO SV. BONAVENTÚROM K PRAMEŇOM NAŠEJ IDENTITY.....	34
VÝCHODOSLOVENSKÝ REGIÓN - VOLEBNA KAPITULA.....	36
MODLITBOVÉ ÚMYSLY.....	37
ŽIVOTNÉ JUBILEÁ.....	38
KNIŽNÁ RECENZIA.....	40

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

Vychádza: 4x ročne

Ročník: 34, Číslo: 3/2024

Dátum vydania: september 2024

Registrácia MK SR: EV 5631/18

ISSN: 1338-3213

IČO: 17 309 620

Vydáva: Františkánsky svetský rád, Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Redakčná rada: Cecília Blanárová, Monika Olečková, Marcela Prekopová,
Martina Zonnenscheinová a Pavol Železník (šéfredaktor)

Email: frantiskanska.rodina@gmail.com

Webové sídlo: www.assisi.sk

Náklad: 750 ks

Cena: Františkánska rodina vychádza vďaka príspevkom odberateľov časopisu.

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Svoje príspevky zasielajte na emailovú adresu redakcie.

Redakcia si vyhradzuje právo rozhodovať o úprave a výbere príspevkov,
ktoré budú zaradené do príslušného čísla časopisu.

Obálka: fotokoláž

slovo na úvod

Milé sestry, drahí bratia!

Uplynulý rok bol na udalosti v našom národnom bratstve bohatý. Bol rokom vrcholiaceho „grecciovského“ - radostného jubilea a nadväzujúceho jubilea stigmatizácie, ktoré prežívame viac v stíšení a v hĺbke. Práve jubileum stigmatizácie bolo nosnou témou formačného jarného stretnutia a pripomenuli sme si ho aj na celoslovenskom letnom stretnutí NB OFS „u kapucínov“ v Kremnických Baniach a v Kremnici a pripravovaného celoslovenského stretnutia celej františkánskej rodiny v Nových Zámkoch (v čase prípravy tohto čísla FR už veľmi aktuálneho). - „Putovania na La Vernu“.

Bol zároveň rokom prípravy a uskutočnenia vizitácie nášho bratstva a národnej rady z CIOFS, pri ktorej nás vizitátori prišli počúvať - aké sú naše radosti aj starosti, slávenia, bratský život, čomu venujeme naše úsilie, aké je naše smerovanie, či napredujeme alebo naopak len pomaličky „dožívame“.

Od vizitátorov sme už dostali aj záverečnú správu s odporúčaniami. Reflektujú program a priebeh návštevy, reagujú na dialóg s nami a v duchu povzbudenia ponúkajú širšie videnie z pohľadu a s poznaním skúseností iných národných spoločenstiev bratov a sestier OFS.

Naše národné bratstvo OFS je ovplyvnené 40 ročným prerušením kontinuity - obnovením života na začiatku deväťdesiatych rokov s novými reformovanými pravidlami. Vlnu nadšenia na začiatku pomaly vystriedala vlna ochladnutia. Sme v období hľadania orientácie a stability.

Odporúčaniami vizitátorov sme sa zaoberali aj na Národnej kapitule v Melčiciach:

Zasiahli nás problémy starnutia členstva a pomalého procesu pribúdania nefunkčných bratstiev. - V tomto sa naše národné bratstvo nelíši od väčšiny ostatných. Je potrebné tvorivo hľadať možnosti, ako zostať živým bratstvom, schopným pomôcť aj tým menším a slabším miestnym bratstvám v ťažkostiach.

Dobrá formácia je pre to dôležitým predpokladom. Regióny majú byť nápomocné, aby sa z národnej úrovne dostala do miestnych bratstiev. Formácia OFS je okrem formátorov rovnako úsilím duchovných asistentov aj provinciálov prvých rádo. - Formáciou prechádzame všetci v celej františkánskej rodine.

Službiť iným je najdôležitejším predpokladom rastu. Platí to aj pre náš bratský život. - Formácia má k službám pripravovať a trvale viesť.

Na záver pripomeniem dôležitú myšlienku, ktorá rezonovala na stretnutiach s biskupmi: Sme členmi cirkvi, ktorej hlavou je Kristus zastúpený Svätý Otcem. Sme tu pre Cirkev a k dispozícii Cirkvi a biskupom. Naplňajme tak znovu zmysel výzvy k sv. Františkovi: „Obnov môj dom!“

Damián Berec, minister NB OFS

FRANTIŠKÁNSKE JUBILEÁ

800. VÝROČIE DARU STIGIEM (1224 -2024)

Duchovná obnova k jubileu Stigmatizácie II.

Pokračujeme s pátrom Jánom Otrubom, bratom kapucínom vo výstupe na vrch La Verna, kde prišlo k mystickému objatiu sv. Františka s jeho Majstrom, v utrpení i v láske. Vybraný text je zo záznamu homílie sv. omše v kláštore Sestier Františkánok Premenenia v Melčiaciach v apríli 2024, kde sa konala duchovná obnova pre účastníkov celonárodného stretnutia formátorov.

Rozšírme vchod do chrámu Ducha Svätého

Pokračujeme v putovaní so sv. Františkom, akoby spolu kráčajme na vrch La Verna. V prvom liturgickom čítaní sme počuli chválu na Božieho muža, ktorý opravil Boží dom a rozšíril vchod do Božieho domu - dá sa to nádherne podať aj duchovne. František za života opravoval Boží dom v sebe, my všetci sme chrámy Ducha Svätého a on rozšíril vchod do toho svojho. Boh nám dáva svoje milosti veľmi štedro a Ježiš sa neraz musel sťažovať aj v súkromných zjaveniach, že On musí doslova zadržiavať prúdy nežnosti, ktoré nám túži dávať. Napríklad blahoslavená Conchita, matka deviatich detí, Mexičanka, mystička z prelomu 19. a 20. storočia tiež počula tieto slová, že Boh ich nemá komu dať... Pri Františkovi ich nemusel zadržiavať, vstup do chrámu bol rozšírený, upravený a on takto pripravený kráča na La Vernu. Z tohto vrchu je krásny výhľad na krajinu, ako som už povedal, František miloval takéto miesta, bola tam tiež jaskynka, v ktorej mohol mať svoju intimitu s Bohom a len Boh vie, čo všetko v tej jaskynke, keď si išiel konať 40 dňový pôst ku cti sv. Archanjela Michala pred jeho sviatkom, čo sa tam medzi

nimi odohrávalo. Neďaleko jaskynky vedie hlboká puklina, len niekoľko krokov od miesta, kde František dostal stigmy. Videl som tam aj za bieleho dňa lietajú netopiere. František veril, že táto skala pukla, keď Ježiš zomrel na kríži. Je to krásna, jednoduchá viera sv. Františka, že to tak Boh zariadil vďaka, že tento veľký svätec na tomto mieste dostane jeho rany a zomrie s Ním ukrižovaný. To vie len náš Pán. V každom prípade sa všetko odohralo duchovne.

Nový kríž v srdci Františka

František kráča pripravený spoluprácou s Božou milosťou a nesie si nový kríž, ktorý bude pokračovať až do jeho smrti. Neskôr toto svoje utrpenie prerozprával v známom príbehu O pravej radosť: Do rádu už vstupujú učenci, vedci, dokonca i králi a akoby získavajú nad Františkom myšlienkovú prevahu a on tým nesmierne trpí. Nie preto, že by jeho ego utrpelo, ale nesmierne trpí preto, že sa stráca to, čo on vnímal na Kristovi a jeho nasledovaní, po čom veľmi túžil. Byť menším, cítiť sa pokorný popri druhých. Trpí, pretože duch rádu sa odkláňal od pôvodného povolania, od iskry Ducha Svätého, ktorú Boh vložil do jeho začiatku, akoby si hovorili... *už nás je dosť, už ťa nepotrebujeme, si taký a taký...*, ako to vymenúva v príbehu o dokonalej radosť... *a už ťa nechceme pustiť dnu, ty si taký jednoduchočký, však dobre, charizmu si rozdúchal, zápal máš, ale nás už je veľa a potrebujeme všetko viac a rozumnejšie viesť.* František túžil a chcel nasledovať Ukrižovaného, poníženého, chudobného Krista, byť pokorný, menší popri druhých, byť veľmi poddaný Cirkvi a poslušný, a ako píše životopisci, toto bolo jeho najbolestnejšie vnútorné utrpenie.

Zrelý plod na strome lásky

Cieľom Františkovho putovania na La Vernu je modlitba a stretnutie sa s Pánom v samote. My tiež niekedy ideme do samoty, ale priznajme si, že kolkokrát s mobilom, aj zapnutým, a keď tam niečo pípne, hneď na to musíme pozrieť, prípadne odpovedať. Potom sa modlitba a intimita pokoja srdca, ktorá sa vytvára až ozajstným stíšením duše a postupne sa vytrvalosťou predlžuje na minúty, hodiny, dni, týždne, mesiace alebo roky života, tá intimita sa vytráca. František prichádza na La Vernu, ktorú dostáva od grófa Orlanda ako dar. On, ktorý si veľmi potrpel na chudobu, nebojí sa prevziať takú veľkú nehnuteľnosť obrovskej hodnoty, pretože to bolo na modlitbu a bolo to pre Ježiša, bolo to pre Boha. Keď ide o Ježiša, o modlitbu, tak je František až rozšafný a dovolí aj zlatú výzdobu na Bohostánku. Pokiaľ ide o Ježiša nehľadí na nič, nasleduje Ho, On je stredobodom jeho života, jeho životnou láskou. Takto disponovaný chce si uctiť sviatok sv. Archanjela Michala 40 dňovým pôstom a modlitbou. Je už zrelý plod na strome lásky a ide v ústrety Milovanému. Povedal som, že nevieme, čo sa odohrávalo v tej úzkej, vlhkej jaskynke, je to len malý kútik, kde si spravil jednoduchý kríž z dvoch drev a tu sa modlí a modlí... Modliť sa dá naučiť len modlením „*a potrebujeme ticho, aby sme začuli Boží hlas,*“ povedal pápež Benedikt XVI. Modlitba je výmena priateľstva s Bohom. Pre Františka to bolo isto viac ako priateľstvo, možno by sme povedali milujúce priateľstvo, zamilovaná láska, zranenie láskou, objatie s Kristom na kríži, ktoré už niesol vo svojom srdci. Nejaký čas, možno dva týždne pred stigmatizáciou, tak nám zachovali životopisci, František povedal svojmu spolubratovi Leovi, ktorý bol s ním a staral sa o vonkajšie potreby, slová: „*Zdá sa mi, že Boh tu má pre mňa pripravenú nejakú veľkú milosť...*“ Svätý Cyril Jeruzalemský píše, že príchod Ducha Svätého do duše predchádzajú žiarivé lúče svetla a poznania.

Závan Ducha Svätého

Skúste si vybaviť niektorú veľkú milosť, ktorú ste dostali, že už predtým bolo vanutie Ducha, ktoré vás pripravovalo, možno stišilo, možno dalo túžbu kamsi odísť do samoty, alebo byť s Bohom. František vyjadril tento závan Ducha bratovi Leovi a vidíme, že už v tomto úseku života je pozorný na nebeské veci. Keď ho aj my nasledujeme, myslím, že aj Boh nás bude chcieť viesť týmto smerom. Každý svätec má svoje špecifiká: Františka nazývame serafínsky svätec a naše rády - serafínske rády. Serafíni sú medzi anjelmi tí, ktorí najviac milujú, to je akoby ich špecializácia, kým cherubíni poznávajú, panstvá a mocnosti sa zasa starajú o vlády na zemi a ako píše sv. Bernard z Clervaux s neuveriteľnou ľahkosťou, podľa Božej prozreteľnosti dosadzujú a zosadzujú mocných tu na zemi. Preto možno až tak nemusíme riešiť politiku, ale viac veriť v Božiu prozreteľnosť a modlitbou hýbať pozemskými vecami. Františkovo srdce vníma Božiu lásku, nehu Panny Márie, lásku sv. Michala aj iných svätých, ktorých si uctieva. Obzvlášť vníma Kristovu lásku z kríža, ktorá prúdi a ovláda jeho srdce. Takže jemné vanutie poznania a závan Ducha František už cíti a jeho srdce sa rozpaľuje, kým príde ten krásny, zvláštny deň, keď dostane stigmy. Už som spomenul, že životopisci a odborníci tvrdia, že sa navonok prejavilo, čo už bolo v ňom. Videl som predtým rôzne umelecké vyobrazenia stigmatizácie, asi aj vy. To pre mňa úplne najkrajšie vytvoril jeden františkánsky terciár v najstaršej európskej Mariánskej svätyni v Lorete, kde sa uchovávaly kamene z Máriinho domu v Nazarete. Vyrástla tu obrovská bazilika a vedľa apoštolský palác. Svätýňu duchovne spravujú kapucíni, mal som možnosť na tomto pútnickom mieste s nimi prežiť s prestávkami spolu pol roka a pomáhať v pastorácii. V tamojšom refektárii, na prvom poschodí sú v poloblúku dva umelecké výtvyry. Jeden zobrazuje pravú františkánsku radosť, ako svätec kráča, z diela cítiť vietor, chlad a tri dúhy Božej milosti, ktoré sú nádhorne zobrazené. Druhý – stigmatizácia, je to najkrajšie, čo som videl. Scéna v prírode, anjel objíma Františka a prebodáva mu srdce oštepom, lúčom, ktorý prichádza z neba. Mystické objatie lásky v lone prírody. Niečo prekrásne, robené zvláštnou technikou, akoby nanášané kúsky plastelíny, celý výjav má neuveriteľnú živosť aj duchovnosť.

Boh rád plní naše túžby

Keď nastal deň skutočnej stigmatizácie, naplnila sa Františkova veľká túžba. Sv. Terézia z Avilly, už ako sedemročné dievčatko prejavila túžbu, ... *chcem vidieť Boha...* a Boh jej ju splnil. František túžil a na sviatok Povýšenia svätého Kríža sa odvážil modliť túto modlitbu: „*Pane Ježišu, prosím ťa o dve milosti pred svojou smrťou; najprv: aby som z tej bolesti, ktorú si ty, môj dobrotivý Ježiš, musel vytrpieť, pocítil toľko, koľko sa dá. A potom aby som vo svojom srdci pociťoval, nakoľko je to možné, bezhraničnú lásku, ktorou ty, Boží Syn, horíš a ktorá ťa primäla toľko dobrovoľne trpieť za nás, úbohých hriešnikov.*” A v ten deň dostáva oboje. Vidí serafína v podobe Krista a lúče, ktoré ho zasiahnu a prebodnú. František prežíva neopísateľnú bolesť a zároveň slasť lásky.

Boh aj nám rád plní naše túžby. Mám na mysli duchovné túžby, ktoré vystupujú z hlbín srdca, pretože ich tam zapísal, keď stvoril našu dušu. Je to hlboká túžba nášho srdca, v ktorej je zároveň zapísaný životný plán Boha s nami. Pre Františka nastáva nádherná chvíľa, aj keď navonok, podobne ako u pátra Pia, cíti zmätok. Čo s tým?... Stigmy musí ukázať najbližšiemu spolubratovi Leovi, ale sám sa rozhodne, že ich bude skrývať. Vieme, že sa odohral aj rozhovor so spolubratmi o tom, či je dobré Božie veci vyjavovať,

alebo nie a nakoniec na ich podnet toto nesmierne tajomstvo najbližším bratom prezradí.

Si na dobrej ceste

Keď František zostupuje z vrchu, znaky ho bolia, chce ich ukryť, nakoľko je to len možné. Zároveň ponad všetko to ľudské, čo ešte v jeho živote potom pokračovalo takmer dva roky, až do jeho smrti, je v ňom už neprestajne prítomná slasť lásky, akoby hovoril... *môj milovaný Ježiš, toto si mi spravil, môj milovaný Ježiš, už sme aj navonok spolu, toto si dal mne biednemu*,... akoby Ježiš potvrdil to, čo sa už odohralo v Poggio Bustone, keď po vnútornej bolesti z obavy, či mu Pán odpustil hriechy a bude spasený, pocítil pokoj a zmierenie. Teraz mu Ježiš viditeľne dáva vedieť, že sú spolu, že jeho cesta je dobrá a nemusí sa báť keď ho kritizujú, že evanjelium žije nádherne, pripodobnený Ježišovi. A toto sú i pre nás úbožiacov najkrajšie pocity, keď sa nám stane, že nás druhí kritizujú, keď sa nám nedarí, možno sme zdupaní pod čiernu zem. Boh nám vtedy dáva sladký pocit pokoja, akoby hovoril... neboj sa, som s tebou, ja ťa mám rád, ja ťa nesúdim, ja som ti odpustil...

Na záver, poďme aj my spolu so svätým Františkom dolu z vrchu La Verna a nesme s ním stopy pravej radosti. Ostaňme vždy pokojní, tak ako on vtedy, keď ho vyhodili od dverí kláštora, nerozčúlme sa, ak nám budú druhí nadávať. Pretože, to je tá pravá radosť a slasť ducha, pravá dokonalosť a nasledovanie Ježiša Krista. Vráťme sa povzbudení a stotožnení láskou s Ježišom, nechajme ju vyvierať z nášho srdca, popri všetkej našej slabosti a nedbalosti.

Pripravila sr. Mária Marcela

LA VERNA 800

800. VÝROČIE DARU STIGIEM (1224 -2024)

Svätá Ružena z Viterba (1233 - 1251)

V stredoveku mala cirkev značný vplyv na celý verejný život. Vystupovali proti nej mnohí bludári a heretici, ktorí jej vytýkali, že pre bohatstvo a lesk už nie je cirkvou Ježiša Krista a cirkvou apoštolskou. Ani mnohým pánom a boháčom nebola práve po chuti. Ale čo je svetu bláznivé, to si vyvolil Boh, aby zahanbil múdrych, a čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných (1 Kor 1,27). Ako svoj nástroj si Boh vybral chudobné dievča, takmer ešte dieťa, pannu z Tretieho rádu svätého Františka, Ruženu z Viterba.

Mladá terciárka

Narodila sa v roku 1233 v talianskom mestečku Viterbo v regióne Lazio. Jej rodičia Giovanni a Caterina boli chudobnými roľníkmi a svoju dcéru dali pokrstiť vo farskom kostole Santa Maria in Poggio. Dievčatko vychovávali v láske a úcte k Bohu podľa vzoru svätého Františka z Assisi. Ružena trpela od narodenia veľmi zriedkavou a vážnou telesnou malformáciou, charakterizovanou úplnou absenciou hrudnej kosti. Táto choroba zvyčajne do troch rokov vedie k predčasnej smrti, pretože kostra nedokáže podopierať telo. Napriek tomu sa dievčina dožila takmer 18 rokov. Hoci sama bola chorľavá, už v detskom veku na jej príhovor bola vzkriesená jej príbuzná, ktorá už ležala mŕtva na márach. Raz Ružena vážne ochorela a utiekala sa preto v modlitbe k Panne Márii. Tá sa jej zjavila vo sne a povedala jej, že si želá, aby na sviatok svätého Jána Krstiteľa vstúpila verejne a slávnostne do Tretieho rádu svätého Františka. Vraj jej podľa legendy nasledujúce ráno sám anjel priniesol terciársky habit. V rodnom dome si upravila malú miestnosť ako celu, aby sa mohla nerušene venovať modlitbe a skutkom kajúcnosti. Po uzdravení vychádzala zo svojej cely do mesta s krížom v ruke. V tej dobe bola viera ľudí ohrozená bludným učením tzv. albigéncov. Hoci Ružena nebola teologicky vzdelaná, povstala na obranu katolíckej viery. Pri každej príležitosti vyzývala ľudí k pokániu. Ružena kázala takmer dennodenne. Jej slovo zaznievalo na uliciach i námestiach. Napriek tomu, že nevedela čítať, vhodne používala slová Svätého písma. Zvlášť pôsobivé boli jej kázania o pekle. Hovorila tak presvedčivo, že ľudia ochotne prijímali jej rady.

Medzi guelfami a ghibellinmi

Ružena žila v období konfliktu medzi pápežskou stolicou a cisárom. Guelfi, šľachtické rody podporujúce pápeža Inocenta

IV., súperili s ghibellinmi, podporovateľmi exkomunikovaného cisára Fridricha II., o ovládnutie územia v severnom a strednom Taliansku. Mesto Viterbo bolo niekoľko desaťročí sužované krvavými bojmi, vďaka ktorým sa striedavo dostávali k moci predstavitelia jednotlivých frakcií. V čase keď Viterbo ovládali ghibellini sa Ružena nebojácne postavila na stranu pápeža a otvorene vyzývala k tomu aj svojich spoluobčanov.

Vyhnanstvo

Keď starosta mesta Viterbo videl, že Ruženina podpora pápeža rozdeľuje občanov, rozhodol sa v zime vyhnáť ju aj jej rodinu z mesta. Ich cesta viedla do Soriano del Cimino, kde bola pre svoju povest vítaná. Napriek strádaniu a vyhnanstvu sa naďalej venovala kazateľskej činnosti. Mnohým chorým vyprosovala zdravie. Keď bol na jej príhovor vrátený zrak dievčaťu slepému od narodenia, hneď sa niekoľko bludárov vrátilo späť do Katolíckej cirkvi.

Okrem Soriana sa rozhodla kázať aj v iných mestách. Odberala sa do Vitorchiana, kde sa dostala do sporu so ženou, ktorej úbohí ľudia pripisovali kúzelnícke umenie. Ružena použila všetku svoju výrečnosť, aby ju obrátila, ale nepodarilo sa. Navrhla preto kacírke, že na dôkaz pravdivosti svätej Cirkvi, nevezme dvadsať dní do úst žiadne sústo pokrmu a nevyпилe ani kvapku vody. Podvodníčka to odmietla, preto Ružena prikázala postaviť na námestí veľkú hranicu, ktorá bola pred očami mnohých divákov zapálená. Ružena pokľakla, modlila sa a vstúpila do horúcich plameňov. Oheň jej vôbec neublížil, na čo sa žena vrhla k Ruženiným nohám a vykonala verejné pokánie.

Ružena predpovedala aj návrat pápeža do Ríma a smrť cisára Fridricha II., ku ktorej došlo v roku 1250. Ten sa pred smrťou kajúcne vyspovedal a arcibiskup sňal z neho exkomunikáciu.

Návrat do Viterba

Po smrti cisára sa zmenili pomery vo Viterbe a Ružena sa mohla aj spolu s rodičmi vrátiť domov. Dostalo sa jej radostného prijatia, ale Ruženin hlas už na uliciach nezaznieval. Jej želaním bolo vstúpiť do kláštora klarisiek, ktorý susedil s ich domom. Vstup jej však bol odopretý pre chudobu, lebo nemala rehoľnými pravidlami požadovanú výbavu. Preto prehovorila v prorockom duchu: „Za živa ma nechcete, ale po mojej smrti budete radi, že som u vás.“

Smrť

Doma sa Ružena úplne oddala kajúcemu životu a neustále rozjíjala o utrpení Pána. Tušila, že sa blíži koniec jej života a prijala „posledné pomazanie“. Zomrela 6. marca 1251 vo veku 18 rokov.

Vedecký výskum jej neporušeného tela, ktorý prebehol v roku 2010, odhalil, že Ružena zomrela na zriedkavú srdcovú chorobu, nazývanú Cantrellov syndróm. Bola pochovaná na cintoríne vo svojej farnosti.

Nekanonizovaná svätá

K Ruženinmu hrobu začali prúdiť početní pútnici. Mnohí, ktorí na toto miesto prichádzali modliť sa s vierou, boli na jej

príhovor uzdravení. Pozoruhodný príliv ľudí viedol k tomu, že mestský úrad a duchovenstvo už 18 mesiacov po jej smrti požiadali pápeža Inocenta IV., aby podporil otvorenie kanonizačného procesu. Pápež súhlasil a nariadil exhumáciu tela s jeho následnou obhliadkou. Ruženine telo bolo ako zázrakom neporušené a dokonca aj ruže, ktorými bola po smrti obklopená, ostali čerstvé a voňavé. Ostatky boli umiestnené na čestnom mieste v kostole Santa Maria in Poggio, kde ostali ďalších šesť rokov.

Nasledujúci pápež Alexander IV. sa už z dôvodu nepokojov medzi bojujúcimi rodmi necítil v Ríme bezpečne. Preto sa v roku 1257 rozhodol preložiť Pápežskú stolicu do mesta Viterbo. Nejaký čas po jeho príchode sa mu trikrát snívalo o Ružene. V týchto zjaveniach mladá žena hovorila pápežovi, aby dal preniesť jej telo do neďalekého kláštora klarisiek, v ktorom neúspešne žiadala o prijatie. Až po treťom zjavení si pápež uvedomil, že osoba, s ktorou sa vo sne rozprával, bola skutočne Ružena. 4. septembra 1258 dal jej telo v slávnostnom sprievode kardinálov preniesť do kostola klarisiek a zveril im jeho opateru. Ostatky svätej sú umiestnené vo vzácnnej urne s dverami, ktoré sa dajú otvoriť, aby jej veriaci mohli pobožkať ruku. V roku 1357 kvôli spadnutej sviečke vypukol v kaplnke požiar, ktorý zachvátil urnu.

Fotografia z roku 1921, kedy sa z iniciatívy pápeža Benedikta XV. začalo vedecké skúmanie tela sv. Ruženy z Viterba. V októbri 1921 miestny biskup oznámil veriacim v pastierskom liste, že od tej chvíle bude bozk ruky svätece nahradený uctením si relikviára so srdcom sv. Ruženy, ktoré bolo chirurgicky vyňaté z jej tela.

<https://www.centrostudisantarosa.org/cento-anni-dalla-prima-ricognizione-del-corpo-di-rosa/>

Ruženine oblečenie, všetky dokumenty a ozdoby boli zničené, ale samotné telo ostalo neporušené. Jej srdce, vnútorné orgány, kostra aj svalová hmota sú dodnes dobre zachované.

V nasledujúcich dvoch storočiach vzrastala medzi ľuďmi úcta k mladej žene. Pápež Kalixt III. nariadil nový kanonizačný proces, ale medzitým zomrel. Ľudová zbožnosť bola však taká silná, že napriek tomu, že proces ďalej nepokračoval, meno Ruženy ako svätej sa už v roku 1583 dostalo do rímskeho martyrológia a boli jej zasvätené mnohé kostoly. V roku 1860, za pápeža Pia IX., bolo publikované officium k jej počte priznávajúce jej titul svätice. V roku 1922 bola vyhlásená za patrónku katolíckych dievčiat v Taliansku a neskôr aj za patrónku ženskej vetvy Tretieho rádu svätého Františka. Jej liturgický sviatok sa slávi 4. septembra. Je zobrazovaná s krížom v ruke a vencom ruží na hlave.

Macchina di Santa Rosa

Macchina di Santa Rosa (Stroj svätej Ruženy) je približne 30 metrov vysoká veža, ktorá je vybudovaná a transportovaná mestom Viterbo na počesť jeho patrónky. Každoročne 3. septembra, v predvečer jej sviatku, je stavba veže vyzdvihnutá stovkou mužov, ktorí sa nazývajú Facchini di Santa Rosa (Nosiči svätej Ruženy) a nesená vopred stanovenou asi 1200 metrov dlhou trasou, prechádzajúcou úzkymi uličkami stredovekého mesta. Táto oslava viery a tradície je pripomienkou slávnostného prenesenia tela svätej Ruženy do kostola klarisiek, ku ktorému došlo 4. septembra 1258 na pokyn pápeža Alexandra IV. Každých päť rokov je vypísaná súťaž na návrh novej veže. Podľa zadania musí mať stavba veže 28 metrov (merané od ramien nosičov). Konštrukcia môže vážiť maximálne 5 ton a môže byť široká maximálne 4,3 metra. To preto, že na trase transportu historickým centrom sa nachádzajú pres-

ahujúce strechy, balkóny a tak úzke miesta, že stavba by nimi inak neprešla.

Vzhľad Macchiny sa v priebehu histórie menil. Jednoduchý baldachýn, pod ktorým boli ostatky svätice nesené v roku 1258, najskôr nahradili oltáre používané predovšetkým v 18. storočí, neskôr konštrukcia nadobúdala vzhľad kostolných veží a v 2. polovici 20. storočia ich nahradili 30 metrov vysoké skulpturálne veže. Telo svätej Ruženy nesené v prvotnom sprievode symbolizuje jej socha umiestnená na vrchole.

Slávnosť je v meste Viterbo každoročne hlavnou udalosťou plnou emócií a viery. Ulice mesta sa zaplňajú obyvateľmi a návštevníkmi, ktorí čakajú na transport veže. Ten sa začína až večer. Osvetlenie mesta je úplne zhasnuté a okolo 20. hodiny je na Macchine zapálených asi 200 sviec. Nosiči sú oblečení v tradičnom odevu bieločervenej farby, kde biela symbolizuje čistotu duše ich patrónky a červená kardinálov, ktorí v roku 1258 niesli jej telo. Najskôr prijímú od miestneho biskupa špeciálne požehnanie „in articulo mortis“ (pre prípad smrti). Potom zdvihnú 5 ton vážiacu Macchinu a za jasotu publika vykročia na cestu. Pred nimi kráča kapela a hrá ich hymnu. Na trase je päť zastavení, pričom posledný úsek stúpa do kopca. Macchina musí byť vyťahnutá hore za pomoci lán a postavená na priestranstvo pred pútnickým kostolom. Transport býva vysielaný v priamom prenose niektorými talianskymi televíznymi stanicami a nedávno bola táto udalosť zaradená aj do zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Pripravila Martina Zonnenscheinová

<http://www.infoviterbo.it/la-storia-di-santa-rosa.html>

[https://www.treccani.it/enciclopedia/rosa-da-viterbo-santa_\(Dizionario-Biografico\)/](https://www.treccani.it/enciclopedia/rosa-da-viterbo-santa_(Dizionario-Biografico)/)

<https://www.santiebeati.it>

Ozvěna z Assisi I., str. 343-360

"Tvoje jarmo je príjemné, tvoje bremeno je ľahké..."

PRÍBEH TERCIÁRKY IDKY POLANSKEJ

Idka Polanská, patrí medzi najstarších členov Františkánskeho svetského rádu v Stredoslovenskom regióne Stigmatizácie sv. Františka z Assisi v Žiline. Narodila sa ako posledná zo štyroch detí 9. marca 1937 v Kremnici. Mala troch starších bratov, rané detstvo prežívala v období vojny a Slovenského štátu. Jej životný príbeh, ktorý vám v rozhovore v tomto vydaní časopisu prinášame, je spolu s príbehom dnes už zosnulého manžela Ivana, témou, ktorá by si zaslúžila rozsiahlejšie spracovanie. Kresťanský katolícky život, obetavá a nebezpečná práca v podzemnej cirkvi, františkánske povolanie, sú obdivuhodným svedectvom vernosti a neustáleho pôsobenia Božej milosti. Dnes naša sestra pokojne završuje dobrý beh svojho života v Zariadení pre seniorov Dubina, v Dubnici nad Váhom.

Aká bola náboženská výchova vo vašej rodine?

Rodičia nám boli skutočným príkladom. Obaja boli veľmi zbožnými a horlivými katolíkmi. Kremnica v tom čase, pokiaľ išlo o náboženský život, bola živé mesto. V tu najšom kláštore pôsobili františkáni, ktorí sa aktívne venovali deťom, mládeži i rodinám. Konali sa tu rôzne slávnosti a podujatia, pri farnosti pôsobil spevokol, orchester, nacvičovali sa divadelné hry, programy k cirkevným sviatkom a mnohé ďalšie podujatia, na ktorých sa naša rodina zúčastňovala. Otec bol spravodlivý, pracovitý človek, často mi príde na myseľ ako zvykol kľafať pri detskej postielke, do vystretých rúk vkladal moje malé päste a modlil sa. Všade v dome sme mali obrazy svätých a kríže, aj v obchode, ktorý rodičia vtedy vlastnili, bol kríž nad dverami kancelárie hneď oproti vstupným dverám. Otec ho nezvesil ani keď im to kontrolór zo štátnej správy už po znárodnení majetku prikázal.

Tvoje najmilšie spomienky z detstva?

Mama bola veľká modlitebníčka, vždy večer o 22. hodine odišla do spálne a potom sa pred nočným stolíkom na kolenách každú noc modlievala. Veľakrát, keď som sa zobudila, niekedy aj o tretej hodine, bola ešte pohrúžená do modlitby. Silnú a živú vieru mala aj jej matka, aj stará mama z otcovej strany bola veľmi zbožná. Počas prvej svetovej vojny boli traja jej synovia súčasne na fronte. Každý deň chodila do kostola na svätú omšu, prosila za ich návrat a všetci sa bez škriabnutia vrátili domov. Jedným z nich bol môj otec, prežil celé 4 roky v prednej línii. Moja mama mi často od mala hovorila: „*Nezriekneš sa toho z lásky k Ježiškovi?*“ Alebo, ak sa mi nechcelo niečo urobiť, spýtala sa: „*Z lásky k Ježiškovi by si to urobila?*“ A ja som súhlasila. Toto mi neskôr, aj v ťažkých časoch veľmi pomáhalo premôcť sa, to ma držalo. Raz mi povedala, že mala zvláštny sen. V tom čase som zanovito nechcela nosiť

do školy čiernu zásteru z glotu, s červeným lemovaním, ktoré sa vtedy nosili. Povedala mi, že ma v nej oblečenú videla vo sne, za mojím chrbtom stála Panna Mária a objímalala ma. Vtedy som si to tak neuvedomovala, až s odstupom času objavujem hlbší význam a súvislosti mnohých vecí z minulosti, najmä z detstva.

Kedy vstúpil do tvojho života manžel Ivan?

Po skončení Katolíckej ľudovej školy som vyštudovala gymnázium v Kremnici. Túžila som sa stať laborantkou a začala som pracovať v Krajskej hygienickej stanici v Žiline. Jedného dňa som na chodbe pracoviska stretla svojho budúceho manžela Ivana, ktorý tiež pracoval na hygienickej stanici ako chemik, toxikológ. Prešli sme okolo seba a preletela medzi nami iskra. Neskôr mi povedal, že si vtedy pomyslel, toto je tá pravá. Potom sa nič nedialo, dni bežali, až raz, bolo to 12. februára 1956, som sa v nedeľu večer, v treskúcej zime vracala vlakom od rodičov do Žiliny a uvidela som ho na stanici. Oslovil ma a začal medzi nami dlhý rozhovor, pri ktorom sme nevnímali mráz, ani okolie. Cítila som, že sa musím o ňom dozvedieť viac, skôr ako sa do neho celkom zamilujem. Najskôr som sa ho spýtala, či je veriaci, povedal, že áno, že má aj birmovku. Pokračovala som ďalšou otázkou - kedy naposledy bol na spovedi, odpovedal, že pred ôsmimi rokmi. Zo mňa vyhrklo ... nehnevaj sa, ale potom nemôžeme spolu chodiť... Tak sme sa rozlúčili a pre mňa to skončilo. Ani nie o dva týždne prišiel za mnou do práce, oznámil mi, že už na spovedi bol.

Vaším domovom sa stala Nová Dubnica...

Zobrali sme sa v 1957 roku, najskôr sme bývali v Žiline v podnájme, tam sa narodili prvé dve, zo štyroch našich detí, synovia Karol a Róbert. Keď sa nám naskytla možnosť ísť pracovať na Okresnú hygienickú stanicu v Dubnici nad Váhom, kde po-

trebovali laborantov a zároveň sme dostali aj ponuku na byt v neďalekej Novej Dubnici, súhlasili sme. Boli to ťažké začiatky, deti boli maličké, mesto sa iba začínalo budovať, nemali sme takmer žiadnych známych, ale tešilo nás, že pracovný kolektív tu bol veľmi priateľský. V Dubnici nad Váhom sme sa neskôr spoznali s tunajšou lekárskou legendou MUDr. Ladislavom Kvasničkom, ktorý študoval medicínu s mojím bratom. Bol veriaci katolík, hneď si s mojím manželom porozumeli a boli prvými iniciátormi výstavby kostola v Novej Dubnici. Narodili sa nám ďalšie deti - dcéra Idka a syn Tomáš, manžel robieval pohotovostné služby cez víkendy aj za mňa, mali sme to dosť náročné... Keď začal najstarší syn Karol chodiť do školy, zapísali sme ho na náboženstvo na fare v Dubnici nad Váhom, lebo v okolí nášho bydliska nebolo vybudované takmer nič. Vtedy sme začali bližšie komunikovať s tunajším farárom, saleziánom donom Bernardom Šípkovským, ďalšou miestnou legendou a zoznámili sme sa tiež s rodinami, ktoré sa združovali vo farnosti.

Ako začala vaša činnosť v tajnej cirkvi a v čom spočívala?

Raz, keď sme išli z kostola s deťmi - už sme mali aj dcéru Idku, pozval nás don Šípkovský na faru, nadviazali sme veľmi pekný osobný kontakt a často nás navštevoval. On nám navrhol, že rodiny, ktoré pravidelne chodia do kostola, by sa mohli spolu stretávať, samozrejme tajne, bola silná totalita, a či by sme sa toho ujali. Súhlasili sme a Božím riadením sa nás čoskoro zišlo okolo dvadsať a založili sme rodinné spoločenstvo. Stretávali sme sa prevažne u nás, neskôr aj v upravených priestoroch pivníc domov našich členov. Toto spoločenstvo navštevovali aj jednotlivci, neskôr niektoré rodiny odchádzali lebo zmenili bydlisko, niektorí kvôli prenasledovaniu. Venovali sa nám rôzni diecézni kňazi aj z reholí, najmä saleziáni, redemptoristi, dominikáni, mávali sme prednášky, modlili sme sa, čítali sme a uvažovali nad Svätým písmom, požičiavali sme si kresťanskú katolícku literatúru a zdokonaľovali sa vo viere. Okrem toho sa u nás stretávali aj mnohí poprední predstavitelia tajnej cirkvi, veľa sa debatovalo, prejednávalo...

Idka Polanská so svojimi deťmi

Nezostalo iba pri stretávaní sa s rodinami, začali ste aj so šírením katolíckych textov. Ako k tomu došlo?

Doma sme pravidelne počúvali vysielanie Vatikánskeho rozhlasu v slovenčine, ktoré bolo rušené, a tak sme s ušami pritisnutými na rádiu sústredene načúvali, aby sme mohli dať dohromady jednotlivé vety, ktoré manžel zapisoval. Potom texty prepisoval na písacom stroji cez kópie, pomáhal mu aj niektoré ženy z práce a tajne ich rozdával. Vtedy už pracoval v laboratóriách Strojárskych a metalurgických závodov v Dubnici nad Váhom. Hlad po náboženskej literatúre bol veľký, jej vydávanie a predaj v kníhkupectvách bolo prísne zakázané.

Čo všetko ešte ste rozmnožovali?

Neskôr sa u nás tlačili na stroji aj Krížové cesty, modlitby k Panne Márii, Fatimské ružence, Pokoj a dobro - františkánsky časopis, komentáre, úvahy, články o misiách, Historický zápisník, listy Viktora Trstenského a mnohé ďalšie. Prvý stroj sme dostali z Prahy, tajne pricestovala aj jedna pani, ktorá manžela zaučila. Potom na našu adresu prišiel poštou po kúskoch rozobraný rozmnožovací stroj z Holandska, a tiež odtiaľ odborník, ktorý ho poskladal. Všetko za prísneho utajenia. Manžel kvôli bezpečnosti striedal miesta, tlačiareň sme mali aj v dome členov nášho spoločenstva manželov Antona a Kamily Poláčkových, ktorí tiež bývali na Novej Dubnici, v jednom období aj na chate vo Valaskej Belej.

Počas totality boli v niektorých domácnostiach tajne uložené Eucharistie k nepretržitým 24 hodinovým adoráciám. Do aktivity ste sa zapojili aj Vy. Čo všetko obnášal tento riskantný čin?

Tieto sviatosti boli koncom 80. rokov tajne distribuované do domácností z Trenčína a bolo to niečo nevýslovné prežívať tajomstvo Kristovej prítomnosti v takýchto

podmienkach. Spočiatku sa ma zmocnili obavy, nemali sme samostatnú izbu, prechádzalo sa z izby do izby, čo situáciu komplikovalo. Nebála som sa ani tak o nás, ako o to, že ak nám na to príde, príde k znehodnoteniu Eucharistie. Museli sme ju často prekladať na rôzne miesta, v noci nemal v jej prítomnosti nikto spať. Adorácia u nás bývala vždy 26. dňa v mesiaci, ľudia chodili k nám, striedali sa po hodine alebo polhodine a v noci sme sa modlili doma. Kópie kľúčov od nášho bytu boli aspoň na dvadsiatich miestach, adorovať sa chodilo, aj keď sme neboli doma. Bolo to veľmi silné a krásne. Eucharistický Ježiš prebýval u nás, na malom oltárik, v poslednej izbe na knižnici, vedľa neho bola asi 70 cm vysoká socha Panny Márie Lurdskej, ktorá sa zachránila pri bombardovaní domu manželovho príbuzného v Ostrave. Eucharistia bola ukrytá v oválnej keramickej nádobe na kvety, vo vnútri bol priestor pre vodu a v hornej časti poklop s dierkami na kvety. Mali sme v nej napichané umelé margarétky. V dolnej časti sme ukrývali kúsky Eucharistie, ktoré nám kňazi nosievali, aby sme všetci mohli prijímať... Prežívali sme silné dojatie, cítili sme iba lásku a dôveru, ťažko sa to opisuje.

Ako ste sa vyrovnávali so strachom a sústavným ohrozením?

Obaja sme si boli vedomí rizika. Strach sme nepociťovali, ani sme o ňom nehovorili, všetko sa dialo akosi spontánne. Celý svoj život, aj pri týchto činnostiach sme intenzívne pociťovali Božiu ochranu, aj pri sledovaní a odpočúvaní u nás doma, kde sme sa nemohli otvorene rozprávať, ani v práci... Akosi som vždy vedela vycítiť keď ma sledovali, či som nakupovala, odchádzala z práce, vychádzala z autobusu alebo vo vlaku na ceste do Prahy, a pred zatknutím manžela to bolo už neznesiteľné... Sledovali aj členov nášho rodinného spoločenstva, i manželov Poláčkových.

Ivan Polanský (1936 – 2015) manžel Idky Polanskej bol 17. 6. 1988 za trestný čin podvracania republiky odsúdený na štvorročný trest odňatia slobody, pretože vydával a šíril samizdat. Na jeho podporu sa zdvihla vlna solidarity. Zastala sa ho Charta 77, predstavitelia disentu a veriaci zorganizovali petíciu. Dňa 12. 10. 1988 podpísalo 92 vydavateľov českých a slovenských samizdatov list prezidentovi Gustávovi Husákovi. Prezidentka vyzvali, aby buď Polanského prepustil, alebo ich všetkých ako vydavateľov samizdatu uväznil. Na základe tejto historickej udalosti bol v roku 2016 za účasti českých a slovenských disidentov neformálne vyhlásený 12. október medzinárodným dňom samizdatu. Ivana Polanského prepustili na slobodu po amnestii prezidenta 15. 12. 1988. Po revolúcii sa zapojil do politického života a v roku 1990 bol zvolený za poslanca Federálneho zhromaždenia ČSFR. Národná rada SR v roku 2020 a Poslanecká snemovňa ČR v roku 2024 schválila 12. október za oficiálny pamätný deň samizdatu. (www.samizdat.sk)

Aký bol manžel, čo si si na ňom najviac vážila?

Jeho vytrvalosť, skromnosť, stálosť, a tiež to, že bol veľmi rodinne založený. Ako jedináčik chcel mať veľkú rodinu. Bol nesmierne húževnatý, a čo si zaumienil, to aj spravil. Keď prišiel z práce najedol sa a hneď išiel do poslednej izby kde tlačil, zošíval a triedil textové i obrazové materiály. Bolo obdivuhodné, ako toľké roky vydržal. Jeho to tak veľmi zaujalo, býval až preťažný, čo sa neskôr podpísalo aj pod jeho zdravie, mal aj dva infarkty. Bol náruživý čitateľ a zberateľ kníh, všetky čo sme mali prečítal, vždy si do knihy poznačil dátum kedy. Po revolúcii v roku 1989 jeho zbierka mala okolo 3 tisíc zväzkov, už predtým v našom byte pre ne nebolo miesta, mali sme ich v starej chalupe v Kremnici. Manžel sa venoval aj pomoci tínedžerkám, organizoval pre ne kresťanské i na zdravie zamerané prednášky, a spolupracoval aj na ďalších aktivitách podzemnej cirkvi.

Nakoniec, po rokoch bola vaša činnosť prezradená. Ako si spomínaš na ten deň?

Manžela zatkli na základe udania 5. novembra 1987 v práci. Bolo to deň predtým, ako si k nám mal prísť jeden františkán pre vytláčené časopisy, v ktorých boli vložené škapuliare. Zatkli ho pre šírenie náboženských textov a ja som ho potom uvidela až vo vyšetrovacej väzbe v Banskej Bystrici. V ten deň prišli aj pre mňa do práce dvaja muži zo štátnej bezpečnosti, jeden z Považskej Bystrice a druhý z Banskej Bystrice a šli sme k nám, kde už krátko predtým iní dôkladne prehľadali byt a všetko prehádzali. Keď kolega v práci videl, že ma odvedli, šiel to povedať ďalšiemu kolegovi a v noci spolu ešte s jedným chodili po domoch, aby informovali, že manžela zatkli, aby si dali pozor a ukryli všetko, čo by ich mohlo usvedčiť. V byte zabavili tlačiareň aj vytláčené texty, brožúry, časopisy... V tom čase sme mali tiež

doma Eucharistiu a ja som trépla od strachu, že i ju nájdú a zneuctia. S hrôzou som hľadala, ako jeden z nich berie do rúk ikebanu s margarétami, kde bola ukrytá. V duchu som si povedala, že ... ak Ty Pan-na Mária si nezachrániš svojho Syna, ja to nedokážem, prosím, nech Ho nenájdú... V tom momente vázu položil naspäť. Hľadali aj nejaké zoznamy našich spolupracovníkov, ale boli sme opatrní. Všetkých čo k nám chodili, predvolali a volali na výsluch. A všetci sa pekne zachovali, ďakovala som Pánu Bohu, že nám požeňnal také krásne spoločenstvo, že nikto nikoho a nič neprezradil.

Čo nasledovalo?

Nasledujúci deň potom aj mňa vypočúvali v práci, pracovala som vtedy na Vodných elektrárnach v Trenčíne. Nevieť prečo, ale zo mňa, akoby všetko spadlo, išla som na výsluch bez strachu čo poviem, moji šéfovia boli pritom a triasli sa, ja som sa vôbec nebála. Odpovedala som na všetko, akoby mi slová šli samé od seba. Manžel bol vo vyšetrovacej väzbe v Banskej Bystrici vyše 9 mesiacov a potom ho až do prepustenia väznili v Ružomberku. Spolu s väzňami zažíval, ako mnohí iní, drsné podmienky, ochorel, veľmi schudol. Pre akúkoľvek zámienku im denne strpčovali život, ale aj tu ho sprevádzala Božia pomoc. Získal si mnohých spoluväzňov svojím ľudským prístupom a hlbokou vierou. V jeho pamätiach sú napísané aj tieto slová: „*Ráno som Pánovi Ježišovi ponúkal svoj život ako zmiernu obeť za hriechy vlastné, rodiny, Slovenska, Európy a sveta...*”

Útlaku sa nevyhli ani vaše deti.

Problémy so štátnou bezpečnosťou nastali už pred manželovým zatknutím. Náš najstarší v tom čase 15. ročný syn poslal raz odpovede na otázky v jednej súťaži vo Vatikánskom rozhlase, v relácii pre mládež, neskôr na trenčianskom gymnáziu mal

z toho problémy. Nebyť inteligentných a ľudských profesorov, ktorí sa ho zastali, boli by ho vyhodili. Druhý syn Róbert, ktorému psychológovia zistili vysoké IQ a bol veľmi inteligentný, mal iba zlé známky a nám opakovane tvrdili, že je neschopný samostatného myslenia. Brány vysokých škôl boli pre mojich synov zatvorené. Keď najmladší Tomáš skončil Strednú odbornú gumárenskú školu v Púchove, prideliť ho na najhoršiu prevádzku v tamojšom závode Matador, kde bolo nedýchatelné prostredie z výparov z gumy. To len pre predstavu ako sa robilo s ľuďmi, ktorí boli pre vtedajší komunistický režim nepohodlní. Dcéra Idka mala počas štúdia na Strednej zdravotnej škole v Žiline tiež problémy, napriek vynikajúcim výsledkom jej triedna profesorka pripomínala že nezmaturoje. Nakoniec sa to nestalo a ona dostala prácu na detskej neurochirurgii v Bratislave.

Teraz upriamime pozornosť na tvoj vstup do Františkánskeho svetského rádu. Inšpirovala ťa tvoja matka?

Spočiatku nie. Až začiatkom osemdesiatych rokov, po jej smrti, sa vo mne častejšie objavovala túžba patriť do niektorého spoločenstva alebo rádu ako terciárka. V tom čase, sme ja ani manžel žiadneho františkána osobne nepoznali. Napriek tomu, že sa u nás stretávalo veľa členov tajnej cirkvi. Bol však medzi nimi aj prenasledovaný a neskôr zatknutý Vladimír Jukl, ktorý poznal jednu františkánku z rehole Školských sestier sv. Františka, ktorého som sa na terciárov spýtala. Neuplynuli ani dva týždne a prišli k nám františkáni, v tom čase ešte rehoľný brat, neskôr tajne vysvätený kňaz Peter Ján Pružina, tiež páter Stanislav František Juřík z Moravy a školská sestra františkánka. Porozprávali sa so mnou a potom sa spýtali, či by som chcela vstúpiť do františkánskeho tretieho rádu. Odpovedala som spontánne áno a v tom momente som pocítila veľkú radosť,

ktorá mi potvrdila, že som sa rozhodla správne, lebo som uvažovala aj o iných rádoch. Manžel sa potom ku mne pridal, neskôr som oslovila aj členov nášho spoločenstva rodín a postupne sa prihlásili všetci, bolo nás okolo dvadsať.

Keďže všetko sa robilo tajne, ako prebiehal tvoj noviciát a formácia?

Pripravovala som sa v Bratislave, často som cestovala k Školským sestram sväteho Františka, ktoré keďže rehole boli zrušené, spravovali opatrovateľský dom na Trnávke, s vtedajšou predstavenou sestrou Viktoriou Záňovou, ktorá pracuje ako školská sestra misionárka, nás dodnes spája silné priateľstvo. Tam sa najčastejšie konali stretnutia s bratmi kňazmi františkánmi. Okrem toho som sa snažila navštevovať všetky tajné formačné stretnutia a duchovné obnovy na Slovensku a spoznala som sa s ďalšími bratmi. Cestovala som niekoľkokrát tiež do Prahy na duchovné obnovy k bratom františkánom, ktoré nám vtedy dával aj známy františkán Aleš Zlámal. Sľuby som zložila 9. júla 1983 u nás v byte do rúk pátra Stanislava Františka Juřika.

Stala si sa prvou ministerkou miestneho Bratstva v Novej Dubnici. Aké boli začiatky?

Bola som prvou františkánkou svetského rádu a neskôr aj ministerkou prvého bratstva v Novej Dubnici. Stretávali sme sa raz do týždňa u nás. Po modlitbe sme mávali čítanie zo Svätého písma, ja som veľmi dbala na to, aby sa každý aspoň stručne, spontánne vyjadril k čítanému textu, aby sme o ňom spoločne rozjímali. Chodili medzi nás naši i českí bratia františkáni, robili nám duchovné obnovy a cvičenia. Používali sme aj františkánsku literatúru, ktorú mi zanechala ešte moja mama, napríklad životopis Brat František, staré vydanie Františkánskeho plameňa a ďalšie. Riadili sme sa najmä regulou terciárov z roku 1949, tiež bola od mojej mamy.

Regula okrem iného prikazovala:

- *Byť katolíkom vierou a skutkom, zachovávať Božie prikázania i cirkevné.*
- *Stať sa terciárom sebaoposväcovaním a apoštolátom.*
- *Zachovávať regulu sv. Františka.*
- *Žiť primerane svojmu stavu, chrániť sa zbytočnej márnivosti.*
- *Byť skromný v jedle, pití, odevu a zábavách.*
- *Podporovať dobrú tlač a všetko dobré.*
- *Zdvorilo, ale rozhodne bojovať proti zlu.*
- *Zachovávať pôst deň pred sviatkom sv. Františka a pred sviatkom Narodenia Blahoslavenej Panny Márie.*
- *Mať pripravený svoj testament, pomáhať chudobným bratom, navštevovať chorých, modliť sa za zomrelých bratov.*
- *Usilovne chodiť na stretnutia a terciárske pobožnosti. Pokorne prijímať napomenutia...*

/Vybrané z preukazu terciárky r. 1949/

Naše stretnutia bývali vrúcne, boli sme plní horlivosti, a keďže v tom čase nebolo toľko podnetov na náboženský život ako dnes, lebo bol zakázaný, nerozptyľovali sme sa inými aktivitami a verne sme sa snažili žiť spiritualitu sv. Františka.

Minulý rok uplynulo 40. rokov od zloženia tvojich trvalých sľubov, aj od vzniku miestneho bratstva. Čo ti najviac pomáhalo na ceste povolania?

Ak sa zamyslím, čo mi najviac pomáhalo v nasledovaní Pána Ježiša v šlapajach sv. Františka a zároveň pri prežívaní životných skúšok i nebezpečenstiev, boli to okrem silného základu viery od rodičov v prvom rade pravidelné denné modlitby, čítanie Svätého písma a predovšetkým denná sv. omša s prijímaním Eucharistie. K nej doteraz prechovávam veľkú úctu, ktorú prebudilo uvažovanie nad textami z knihy Návsťevy najsvätejšej sviatosti a Panny Márie, Božej Matky od sv. Alfonza Mária de Liguori, ktorú mi manžel raz priniesol z antikvariátu takmer rozsypanú. K nej som sa

často vracala. Vtedy som pocítila túžbu zasvätiť sa spolu s manželom Panne Márii a Božskému Srdcu Ježišovmu, ktoré nám vyslúžil don Šipkovský v kostole a odvtedy som sa viacej začala obracať k Duchu Svätému. Toto všetko viditeľne pomáhalo nám i celej rodine, inak by sme nemohli pracovať v tajnej cirkvi, stretávať sa vo františkánskom bratstve a žiť ako sme žili.

Členmi Františkánskeho svetského rádu sa stali aj tvoj syn Róbert a dcéra Ildka, na ktorú si s láskou dodnes spomína mnoho bratov a sestier...

Najskôr prijal profesiu syn Róbert. Potom Ildka v našom novodubnickom bratstve 2. marca 1998, a až kým jej ochorenie nezabránilo, bola formátorkou. Akosi spontánne a bez nášho vplyvu sa rozhodla vstúpiť do Františkánskeho svetského rádu. Mali sme toho mnoho spoločného a dobre sme si rozumeli. Veľa sme sa rozprávali, zdieľali spoločné názory na život, pomáhala mi starať sa o manžela, keď vážne ochorel a po jeho smrti 27. decembra 2015 sme sa denne vídali. Obdivovala som jej celkom iný prístup k ľuďom, ja som bola impulzívna, čo na srdci, to na jazyku... Ona vedela pokojne a milo napomenúť a povedať aj

nepríjemné veci s láskou. K svojmu milovanému Ježišovi odišla 5. júna 2020.

Za čo si Bohu najviac vďačná?

Na sklonku svojho života si viac uvedomujem a vážim ako veľa darov a milosti som dostala, akým veľkým vzorom a učiteľmi viery mi bol otec a najmä moja mama. Ďakujem za to, že Božia ruka bola stále nado mnou, nad mojou rodinou, takže som si mohla často opakovať: Pane, "Tvoje jarmo je príjemné, tvoje bremeno je ľahké..." Niekedy som mala pocit, že ma Pán nosí na rukách, doteraz cítim, ako usmerňuje posledné dni môjho života a dáva mi pokoj, odovzdanosť, ktoré ma utvrdzujú, že Pán je verný, a že ma nikdy neopustí. A pociťujem veľkú vďačnosť za to, že si vie urobiť svojím nástrojom aj takých nedokonalých, slabých a nepatrných ľudí, ako som aj ja.

Za krásne, povzbudzujúce a predovšetkým úprimné svedectvo i za obohacujúce chvíle strávené s Ildkou, zo srdca ďakuje
sr. Mária Marcela

Foto: archív Ildky Polanskej

Rozhovor s bratrem Lubomírem Mlčochem nejen o ekonomice a Dr. Františku Noskovi

Prof. Ing. Lubomír Mlčoch CSc. OFS se narodil 13. 5. 1944 v Troubkách u Přerova. Po maturitě na Dvanáctileté střední škole v Přerově v letech 1962–1967 vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze. Je českým ekonomem a byl profesorem Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, reprezentoval institucionální ekonomii, jako člen katolické církve se angažuje i ve prospěch křesťanské sociální etiky. 13. srpna 2008 jej papež Benedikt XVI. jmenoval členem Papežské akademie společenských věd. Tuto službu ukončil před šesti roky. V devadesátých letech 20. století byl spoluautorem dokumentu Pokoj a dobro, který byl jedním z plodů desetiletého období obnovy církve. Lubomír Mlčoch je generačně spojen s Václavem Klausem a Milošem Zemanem, s nimiž se profesně setkával před sametovou revolucí. V letech 1997–2003 byl po dvě funkční období třetím děkanem FSV UK. Do SFŘ vstoupil v roce 1987.¹

Poznámka o tvé konverzi

Vyrůstal jsi v málo aktivní křesťanské rodině a od víry jsi odpadl v době dospívání, stejně jako mnoho mladých v tehdejší době. Konverze k Bohu začala až ve tvých 38 letech a jak to bývá, bylo to v čase osobní krize. Byl jsi rozvedený, vyloučený ze strany nemohl jsi pokračovat ve vysněné akademické dráze na Fakultě. Začal ses navracet k Bohu. A to mělo vliv i na obnovu tvého manželství?

Ano. Paradoxně občanský rozvod následoval až po mém návratu do církve, a paradoxně až poté, kdy můj občanský sňatek byl na mou žádost zpětně církevně uznán. Po 6 letech odloučení jsme měli s mou ženou „reprízu“ občanského sňatku.

Jedna rodina přátel ti chtěla pomoci, a tak tě nasměrovali do františkánského řádu. Ke vstupu jsi se začal připravovat v roce 1987 a profesní sliby jsi skládal v prosinci 1988.²

Jak hodnotíš ekonomii a sociální strukturu současnosti u nás nebo ve světě?

V době mé přípravy na profesní slib v SFRJ jsem se mohl vrátit na akademickou půdu a k teoretické ekonomii; současně (květen 1988) jsem od bratra Míly Müllera dostal k přečtení samizdat vzpomínek na JUDr. Františka Noska, křesťanského politika a národohospodáře první čsl. republiky a člena 3. řádu sv. Františka. To přispělo k mému kritickému uvažování o hlavním proudu moderní ekonomie a probudilo můj zájem o studium sociálního učení katolické církve. 10 let naší ekonomické a společenské transformace bylo předmětem hodnocení už z této perspektivy v týmu který jsem vedl (pastýřský list „Pokoj a dobro“ vydala ČBK k 17. listopadu 2000). Poté jsem i ve vlastní tvorbě věnoval pozornost těm problémům, které v nemocech naší doby hrají klíčovou roli; vypovídají o tom názvy mých knížek (Ekonomie důvěry a společného dobra, Ekonomie rodiny v proměných časech, institucí a hodnot). Naše společnost trpí pokračující individualizací člověka, soustředěného na sebe sama a jen na svůj osobní zájem; to podlamuje důvěru nejen na trhu a ve veřejné sféře, ale i vztahy mezi těmi nejbližšími, rodina je tak tou nejvážnější obětí společnosti sváděné k sobectví a materiálnímu blahobytu. Tato cesta je současně drazé zaplácena po-

škozováním životního prostředí. Na Fakultě jsem inicioval studentskou soutěž o nejlepší bakalářské, magisterské a doktorské práce na téma souvislostí lidských hodnot, životního prostředí a ekonomického rozvoje. „Cena Josefa Vavrouška“ je nazvána podle posledního federálního ministra životního prostředí a mého přítele; je znám i na Slovensku, a to nejen pro jeho tragickou smrt pod lavinou v Západních Tatrách - Roháčích. Cena za víc než čtvrtstoletí překročila fakultní i univerzitní hranice a upoutala zájem víc než šesti set studentských prací (v Karolinu vyšly už dvě přehledové práce o oceněných pracích (Ekonomie, ekologie, eudaimonia). V poslední době mě už jako institucionálního ekonoma nejvíce trápí otázky ekonomie válečného hospodářství, která „válčuje“ mírovou spoluprací v planetárním měřítku. Jde opět o krizi důvěry.

Papež František usiluje o zduchovnění lidstva a věří, že se to pak projeví i v ekonomice a sociální úrovni života lidí. Jaký je tvůj názor?

Tato vize současného papeže připomíná již dřívější „civilizaci lásky“ o níž mluvili Pavel VI. a sv. Jan Pavel II., oba mimochodem právě vždy v souvislosti s mírem ve světě. Zmíněný Josef Vavroušek si vysloužil přezdívku „Vavroušek z Assisi“, ačkoliv jak sám s lítostí vyznával, nebyl mu dán dar

Josef Vavroušek se svou manželkou Evou a dcerou Petrou, která spolu s ním v roce 1995 tragicky zahynula pod lavinou v údolí Parichvost v Západních Tatrách.

víry. A to proto, že – on nevěrec – jako podmínku udržitelnosti přírody a života viděl změnu v lidských hodnotách, a to směrem k dobrovolné skromnosti. Náš otec Benedikt OFM v jedné ze svých besed ke svým 100. letým narozeninám také použil termín „zduchovnění lidstva“ – jako jedinou možnost na civilizační křižovatce, před kterou lidstvo stojí, nemáli zmařit sebe samo a život vůbec. Pomnožené slovo „lidstvo“ je však spojeno s rizikem nedorozumění: ke „zduchovnění“ je volán každý jednotlivý člověk, každý z nás, žádná diktatura světovlády jakékoli barvy – ani té „zelené“ – lidstvo nezachrání. Papež František jako jezuita jen překvapuje tím, že ke zduchovnění lidstva stále připomíná vzor a příklad našeho Otce sv. Františka. Chudoba a radost je v civilizaci hmotného blahobytu odstrkovanou Popelkou, jednou z podob „bláznovství pro Krista“. Není na nás, abychom prorokovali jaká je šance na zduchovnění lidstva – to „hodme na Pána“. Papež František např. v Laudato sí' ukazuje, že ten, kdo se za

pomoci „shůry“ snaží o život v souladu s Božím řádem, v tom nachází své štěstí a smysl života. Láska je jedinou hodnotou, která dává našemu životu smysl. To nám při svých 102. narozeninách připomíná otec Benedikt; a zdůrazňuje, že i ten nejmenší skutek lásky je s to v Božím pohledu „rozechvět vesmír.“

Církev žije v přítomném světě a ten se snaží dle svých možností ovlivnit. Jaká by měla být její role v ekonomice?

Sociální encykliky poskytují principy, rady a světlo i pro chování člověka ve světě hospodářství. Ovšem jednotlivý křesťan jako „člověk ekonomický“ to nemá snadné v hospodářství ovládaném jednostranným zájmem o penežní zisk, a to ani jako spotřebitel, či zaměstnanec natož podnikatel. Ale vždy jistá svoboda volby existuje jak ve spotřebitelském chování motivovaném dobrovolnou skromností a prostotou, tak ve volbě profese a zaměstnání, která nečiní z člověka zajatce času a kariéry. A v podnikání spočívají „stupně volnosti“

v orientaci na eticky přijatelné sektory ekonomiky, investování a rozhodování o podpoře charitativních projektů využívající i daňově odpočitatelných položek. A příklady takového velkorysého podnikání již existují. Zvláštní zájem poutá encyklika Laudato sí' u mladé generace, která nejvíce vnímá ohrožení životního prostředí a zdraví svého i svých dětí.

Zvláštní část role církve v ekonomice je tam, kde po církevních restitucích církev sama - farnosti, biskupství, řády - hospodaří jako vlastník, a církev tak přebírá odpovědnost nejen za kostely a církevní památky - kde se bez finanční pomoci státu a dokonce i nadstátních institucí neobejde - ale i za moudrou správu polí, lesů a peněžních zdrojů. V církevních lesích už lze zaznamenat pozitivní změny v tomto směru. V biskupství Hradeckém se dostalo manažerského ocenění řediteli lesů Ing. Starému, který jako trvalý jáhen spolupracuje i s tamním MBS na již zažité tradici osvětové Františkánské lesní stez-

ky. V Olomoucké arcidiecézi mne zaujal projekt zaměstnávání a pastorační práce propuštěných vězňů v církevních lesích. Práce a modlitba jako cesta začlenění těchto lidí do společnosti. Pronajímání církevních pozemků akciovým společností je vážným a složitějším problémem: ekologické hospodaření na pronajaté půdě je jen obtížně vymahatelné. A vlastní hospodaření v režii farnosti či biskupství je zatím jen výzvou do budoucna. To ekologické hospodaření individuálních farmářů - křesťanů má již jisté pozorovatelné výsledky, jako dosvědčuje i naše rodina Melcherova z MBS Sušice.

Biskup František Radkovský razil termín „ekonomická pastorační“ jejímž cílem je výchova a vedení všech církevních „duší“ k pocitu odpovědnosti za svou církev, za její budoucnost, a v tom i za její ekonomický život. Tady nás ještě pořád čeká velký úkol, má-li se církev postavit na své vlastní nohy. Laikům je třeba dát důvěru, a na laikách bude, aby ji nezklamali.

V roce 2008 papež Benedikt XVI. jmenoval Lubomíra Mlčocha členem Papežské akademie společenských věd.

V údržbě a opravách kostelů se již mnohde osvědčila i důvěra vložená do zastupitelů veřejné správy, městských i vesnických zastupitelstev. Odvaha „vydat se do rukou pohanům“ se může vrátit překvapivým způsobem: jako první krok k novému začátku, jako otevření cestičky k nové evangelizaci.

Ve svém akademickém prostředí jsi měl možnost oslovit mnoho mladých lidí. Co bylo ústřední linií tvého učení pro mladé?

Díky zkušenosti z praxe podnikové ekonomiky jsem výuku stavěl na realitě, věda má sloužit životu ne se uzavírat do věže ze slonoviny. A poznání reality má mít podobu kritické reflexe; nejprve je třeba „nalít si čistého vína“, teprve pak je možno hledat recepty k nápravě. Přednášel jsem bez použití moderních IT metod, a zkoušel také „postaru“: na základě napsané eseje na dané téma, a při ústní zkoušce. Tak jsem mohl s každým studentem nějakou dobu mluvit „z očí do očí“ a „od srdce k srdci“, s respektem k jeho předložené práci i ústní argumentaci. Jako děkanovi mi pak byla dána možnost oslovit celé ročníky jednotlivých studijních oborů při promociích a imatrikulacích. Slavnostní ceremoniál jsem využil k jakési první a poslední přednášce na fakultě. Sborník „Moc slova“ pak vydalo Karolinum, a ta moc se neopírala jen o slovo společenských věd, ale i o Slovo víry. Vycházel jsem svobodně ze své víry v náboženském slova smyslu. Moje milá žena ty proslovy pročítala předem, a měla cennou radu: nezapomeň, že nejsi na teologické fakultě. A tak jsem se snažil o takovou formu vyjádření, která by měla šanci oslovit i tu nevěřící většinu mladých. Promoce se natáčely i na video kazety. A tak doufám, že z těch několika tisíc oslovených mladých lidí se našli i tací co měli i uši k slyšení - v těch pro ně slavnostních chvílích. Má poslední promluva k doktorandům několika oborů se už do sborníku nedos-

tala; byla symbolickou tečkou za touto mou životní příležitostí („Jen jeden je Mistr“).

Během působení v SFŘ jsi se ujal sestavení pramenů ohledně terciáře Dr.Františka Noska, politika a ekonoma o kterém jsi se už zmínil. Co se od Dr.Noska můžeme naučit dnes?

Jako patrony v SFŘ máme svatého krále Ludvíka a svatou šlechtičnu Alžbětu; za těch 8 století od života sv.Františka i v celé františkánské rodině většina z těch více než pěti set kanonizovaných bratří a sester žila ve společenském uspořádání nám už velice vzdáleném. To ovšem neubírá nic na svatosti jejich života jako příkladu pro nás. Bratr František Nosek však již žil v době velice blízké té naší: podílel se sice rovněž na moci politické, ale v republice a parlamentní demokracii, a moci hospodářské, ale za převažující vlády zhodnocování kapitálu. A tak příklad jeho růstu víry v přecházení od evangelia k životu a od života

Služebník Boží František Nosek (1886 – 1935) byl československý právník, politik, ekonom, meziválečný ministr a poslanec.

k evangeliu má či může mít pro nás sílu větší instruktivnosti. Jak již jsem se zmínil, tak mně pomohlo v mém osobním profesionálním i rodinném životě studium odkazu bratra Noska. Dnešní svět spoléhá na lidský rozum, na vědu a techniku; sociální učení církve ze kterého Dr. Nosek vycházel jako poslanec i ministr, jako člen správních rad hospodářských družstev i lidových záložen, je založeno na moudrosti zjevené člověku Bohem. Vědu a techniku své doby studoval s velkou poctivostí, ale měl vůči ní potřebný nadhled i odstup: Boha je třeba poslouchat víc než lidi. V tom je také vysvětlení „záhady“ kterou i část věřících viděla v tom, že katolík a nota bene františkán Nosek, se věnuje práci s penězi. Náš bratr František Lev však byl věrný postoji našeho svatého zakladatele k penězům: pro něho osobně neznamenal nic víc než prach po němž nohama šlapeme; zato v penězích podřízených službě bližním viděl mocný nástroj. Jako náš první světec Prokop podle legend „oral s čertem“, tak Dr.Nosek předvedl svým životem, že peníze mají a mohou v posledku sloužit duchovnímu řádu, tomu, aby Království Boží bylo o něco víc mezi námi. Svatost života každého jeho všedního dne byla ovšem samozřejmou a nezbytnou podmínkou. K této jeho životní filosofii přirozeně patřilo i to, že k takovému postoji se člověk nerodí, ale musí být veden a vychováván, a to od mládí, dokonce od nejranějšího dětství v rodině. Náš nezapomenutelný psycholog rodiny a křesťan prof.Zdeněk Matějček psal a přednášel o „výchově proti sobectví“. Naše doba přímo volá o pomoc vzoru Noskova františkánství v tomto duchu .

Dr.Nosek se snažil oslovovat mladé lidi. Jaká byla jeho metoda?

Náš bratr v 3. řádu František Lev už jako gymnazista v Chrudimi získával jakousi vůdčí roli mezi svými vrstevníky: nejen

prospěchem, ale také pro-sociálním jednáním. Během studia na Právnické fakultě Univerzity Karlovy byl u zakládání České ligy akademické, spolku katolických studentů. Tehdy už četl sociální encykliku papeže Lva XIII. (snad proto také řeholní jméno Lev) a tak v časopise spolku vedl rubriku „sociální hlídka“. Nebyl ale jen „teoretik“, navrhl a uvedl v život fond na podporu studia chudých studentů; ti měli po skončení studia a získání placené zaměstnání splácet stipendia která dostali a z nich se mohla financovat pomoc další generaci nemajetných studentů (obávám se, že myšlenka je dnes opět aktuální - už jen bydlení v Praze či Brně je pro řadu mladých problémem). Potom se jako finanční komisař při svém zaměstnání věnoval studiu a stáží v cizině se záměrem stát se profesorem a učit mladé právo a národní hospodářství jinak: s ohledem na učení církve. Když byl potom po válce vyzván ke vstupu do politiky, byl perfektně připraven odborně, ale i svým postojem k mladým. Okamžitě začal přispívat do časopisu Sdružení katolické mládeže „Dorost“ svými odbornými lekcemi, i články s duchovní tematikou, svými „exercicemi“. Časopis odebíralo 9 tisíc mladých, především na venkově, a Františka Noska znali nejen „z tisku“, ale i s nesčíslných přednášek po městech a vesnicích českých. Překvapivé je to, že on - žijící v městech kde jeho otec „respicient finanční strážce“ sloužil - od narození až po maturitu, a poté od studia práv v Praze-Karlíně až do své smrti - tedy vyloučeně „městský člověk“ – si dokázal získat lásku mladých mužů a žen venkova. Tím, že se věnoval zakládání a řízení lidových záložen a hospodářských družstev, tedy institucím pomáhajícím pracovat a žít ve společnosti už tehdy ovládané mocí peněz, a přitom žít podle evangelia. Mnozí byli osloveni i jen jeho jednou jedinou přednáškou, na kterou přišli, jeho opravdovostí života, jeho jednotou slov a skutků. Přitom

prý rozdal za těch 15 let (1920 - 1935) odhadem 100 tisíc knih mladým, a jedna každá taková kniha byla pro tyto jeho nadšené posluchače památkou na celý život. Mladí na lásku odpovídali láskou.

Poslední tři roky jsi sloužil jako člen NR SFŘ v ČR. Jaké jsou tvé dojmy? Národní rada hledá cesty jak oživit naše františkánské laické působení. Co vidíš jako důležité?

Je to pro mne cenná životní zkušenost, intenzivnější tříletá spolupráce v Národní radě mne ovlivnila možná víc než předtím 30 let v MBS. Když se sejde 10 - 12 bratří a sester rozdílných povah, profesí, věku, zkušeností i představ jak nejlépe sloužit MBS, dochází k procesu vzájemného poznávání, ale také „obrušování“: ale tak je tomu na cestě víry životem, a bez i bolestného zraňování nedojde nikdo k hlubšímu poznání sebe sama. A nakonec si člověk uvědomí s vděčností: díky Bohu za tyto zkoušky! A díky za tu příležitost sblížit se s tak skvělými lidmi! Nezapomínám ani na naše duchovní asistenty, zvláště s minoritou Kryštofem Skibinským jsem se velice sblížil a spřátelil - ať mu Pán žehná i po návratu do rodné vlasti!

K té obohacující zkušenosti patří i „patronát“ nad čtyřmi MBS, které mi byly svěřeny. Přerov jako mé dávné gymnaziální město jsem si vybral sám, a objevil tam dokonce sestru Pavlu z mé rodné obce. MBS Praha Krč je kolem dřevěného kostelíku sv. Františka, který je pro mne spojen s mými začátky v řádu a nezapomenutelným františkánem otcem Aloisem Mocem OFM. Také s většinou bratří a sester v MBS Černošice se znám ještě z dob před rozdělením společenství Praha-Jih a s manželky Svobodovými dokonce ještě z našeho společného noviciátu. U sv. Josefa na náměstí Republiky jsem před lety hledal duchovní pomoc k obnově mého manželství a sv. Juda „Tadeášek“ byl jistě jedním z přímluvců že se nepravděpodobně zdařilo!

V minulých dvou letech jsi nabídl svou službu „průvodce“ slovenským přátelům, kteří přijíždějí na naši Mariánskou pouť Prahou. Jakou máš zkušenost z těchto návštěv?

Nejsem rodilý Pražák, ale v Praze jsem žil půl století, a tak když sestra Monika požádala o doprovázení během pátečního pobytu před vlastní poutí, nabídl jsem se; jako penzista jsem volný i v pracovní den. Loni měli slovenští přátelé konkrétní přání: návštěvu Anežského kláštera. Naše sv. Anežka Česká byla sestřenicí sv. Alžběty Uherské, a v životě své jen o málo starší a předčasně zemřelá starší příbuzná sehrála důležitou roli, když ve svých 15 letech zachránila život Konrádu z Marburku, duchovnímu rádcí své sestřence. A to proti intrikám vlastního otce. Takže Anežka byla po své matce také „uherská“, a pokud by se dalo mluvit o jakýchsi „rodových genech svatosti“ tak by se patřilo hledat je spíše z této strany. Loni jsme pak navštívili ještě blízký kostel sv. Jakuba a klášter minoritů; tam náš milý Kryštof Skibinski projevil svou úžasnou připravenost ke službě: nabídl „mimo program“ svátost smíření a několik slovenských poutníků ji také využilo. Letos jsem pozval slovenské hosty do Botanické zahrady v Tróji, kde se nachází mezi vinicemi kaple sv. Kláry; tam jsme se modlili radostný růženec: byl právě svátek Navštívení Panny Marie. A tak jsme ještě odpoledne byli na mši svaté v kostele Panny Marie Královny Míru na Lhotce. Modlitba za mír tak aktuální a potřebná byla rámována Křížovou cestou akademického malíře Karla Stádníka; její duchovní originalita – nesení Kristova kříže na Církvě - Těle Kristově - lidskými dějinami upoutala zájem i v podobě právě vydané publikace s komentářem k tomuto dílu. Slovenští přátelé tak mohli doplnit svou představu o umění Karla Stádníka - když rok předtím je bratr Pepa Lacman v nedělním programu v katedrále sv. Víta vedl i k jeho sousoší sv. Anežky.

Za ty dva roky mám už mezi slovenskými hosty řadu přátel; i když při mé již děravé paměti ne třeba podle jména, ale podle tváře se k nim a oni ke mně navzájem srdečně hlásíme. Přejde mi, jakobychom se už znali celá léta. A těším se na příští rok, své průvodcovství jsem už přislíbil; ovšem s dovětkem mému věku příslušejícím: dá-li Pánbůh.

Na otázky Luboše Kolafy odpovídal Bratr Irenej, Kostelec nad Černými lesy, srpen 2024

foto: archív Lubomíra Mlčocha

Reference:

1. https://cs.wikipedia.org/wiki/Lubomír_Mlčoch
2. Z rozhovoru Lenky Fojtíkové pro knihu Kronika sta let, Kronika Sekulárního františkánského řádu posledních sto let

Lubomír Mlčoch se svými dcerami

Národná púť OFS na Kremnických Baniach a v Kremnici

V sobotu 13. júla sme sa zobudili do krásneho slnečného rána. Čakala nás pomerne dlhá cesta autami i objednanými autobusmi. Ale všetci, ktorí chceli prísť, prišli a po príchode sme sa navzájom srdečne zvitavali. Bola to veľká radosť, keď sme sa opäť stretli – bratia a sestry Františkánskeho svetského rádu z celého Slovenska, spolu s duchovnými asistentami - bratmi z 1. rádu. Ako sme sa neskôr dozvedeli, prišli i hostia z Českej republiky spolu s ministrom SFŘ br. Vendelínom Hájkom. My, ktorí sme tam boli po prvýkrát, narýchlo sme sa zoznámili s prostredím Kremnických vrchov a celkom ľahko sme našli i geografický stred Európy, malý pamätník pri obrannom múre gotického kostola sv. Jána Krstiteľa. Práve v tomto starobyľom kostolíku z 13. storočia sme sa všetci zišli, aby sme slávili Eucharistiu, ktorej predchádzala modlitba františkánskeho ruženca. Počas tejto modlitby nám boli k dispozícii naši bratia 1. rádu k vyslúženiu sviatosti zmierenia.

Pred svätou omšou všetkých privítal národný minister OFS br. Damián Berec. Hlavným celebrantom bol kustód minoritov, P. Martin M. Kollár OFMConv., koncebrovali národní duchovní asistenti, P. Róbert Chabada OFM a P. Jozef Konc OFMCap, spolu so všetkými prítomnými kňazmi. Homília bola zameraná na stigmatizáciu sv. Františka, ktorá sa uskutočnila pred 800 rokmi na hore La Verna – konkrétne na význam tejto stigmatizácie, ktorá bola ovocím Františkovej neustálej intenzívnej modlitby osamote a jeho veľkej túžby, čo najviac sa zjednotiť s Kristom a mala vplyv na celý františkánsky rád a jeho ďalší vývoj.

Po svätej omši sa nám prihovorila sr. Lucia Hidvéghyová, ktorá predstavila obraz udalosti stigmatizácie v netradičnom svetle a poukázala na význam ticha v duchovnom živote. K tomuto tichu – stíšeniu pred každou modlitbou, nás všetkých veľmi povzbudzovala. Prítomným sa prihovoril i český národný minister SFŘ br. Vendelín Hájek. Potom už mali slovo zástupcovia regiónov, aby sa podelili s tým, ako prežívajú toto jubileum stigmatizácie sv. Františka vo svojich regiónoch.

Medzitým sme už všetci poriadne vyhladli a tak sme s radosťou privítali spoločné agapé. Bratia a sestry Stredoslovenského regiónu sa postarali o to, aby nám nič nechýbalo – bola káva i koláče,... ponúkané s láskou a úsmevom. A bol i priestor na priateľské či bratské pozdravy, stretnutia, rozhovory.

Potom sme sa už presunuli do blízkeho banského mesta Kremnica, s bohatou históriou, k mestskému hradu zo 14. storočia, ešte z čias kráľa Karola Róberta z Anjou, ktoré má najstaršie opevnenie u nás, s karnerom (kostnicou) sv. Ondreja. Súčasťou tohto hradu je gotický kostol sv. Kataríny Alexandrijskej z 15. storočia. V tomto kostole sme si vypočuli zaujímavú históriu mesta Kremnica zvlášť v období 14. a 15. storočia, v čase najväčšieho rozkvetu mesta, vďaka ťažbe zlata a mincovníctvu európskeho významu, a tiež históriu hradu i tohto kostola, ktorý bol v priebehu storočí niekoľkokrát opravovaný a renovovaný. V súčasnosti vďaka novému špičkovému organu a skvelej akustike v kostole, ktorá umožňuje interpretovať najnáročnejšie umelecké diela na vysokej úrovni, sa tu každoročne koná Európsky organový festival.

Po prehliadke hradu sme prešli do blízkeho kostola sv. Františka z Assisi, z polovice 17. stor., kde nasledovala pobožnosť Corda Pia, k ucteniu piatich rán ukrižovaného Krista, ako aj piatich stigiem na tele sv. Františka z Assisi, ktorou sme si pripomenuli udalosti z La Verny, ktorú viedol P. Stanislav Rok OFMConv. Na jej konci nám udelil záverečné požehnanie.

Na námestí pred Františkánskym kostolom stojí neskorobarokový monumentálny morový stĺp Najsvätejšej Trojice, postavený v r. 1765-72, pred ktorým sme sa pred rozlúčkou a odchodom domov, na pamiatku, ešte všetci spoločne odfotili. Myslím si, že na tohtoročnú púť budeme všetci radi spomínať.

Cecília Blanárová
foto: Marián Hubáč

Národná kapitula OFS

Ako každý rok v septembri, aj v tomto roku v dňoch 6. – 8. 9. 2024 sa zišli zástupcovia piatich regiónov vo Františkánskom duchovnom centre v Melčiciach, na Národnej kapitule OFS na Slovensku. Z 34 pozvaných delegátov sa kapituly zúčastnilo 22, vrátane národných duchovných asistentov, ktorí si podelili služby počas nadchádzajúcich troch dní.

V piatok po registrácii a ubytovaní sme sa pred večerou spoločne pomodlili večery.

Hodinu po skončení večere, aby sme zachovali eucharistický pôst, nasledovalo slávenie svätej omše, a po nej Eucharistická adorácia. Svätú omšu celebroval páter Róbert Chabada OFM. Kázeň začal otázkou, čo pre nás, každého z nás, znamená Božské Srdce Ježišovo, ktoré si pripomínáme každý piatok v mesiaci. Mali sme chvíľu na zamyslenie i na krátke odpovede, potom nám priblížil viaceré vlastnosti Božského Srdca, ktoré sú vymenované i v Litániách k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu, podrobnejšie nám ich vysvetlil a tiež aplikoval na nás samých, na naše rodiny i spoločenstvá. Hovorí sa, že tento svet je chorý. Je chorý na lásku, na vzťahy, ľudia majú choré srdcia. Môže sa svet uzdraviť bez Boha? Boh Otec svet stvoril, Boh Syn svet vykúpil a Boh Duch Svätý svet riadi a posväcuje. Kresťanstvo je jediný liek, ktorý môže uzdraviť ľudstvo. Človek má milovať ľudí ako ich miluje Boh. Táto láska nie je ľudskou, ale Božskou. O takúto lásku máme prosieť každý deň keď sa ráno zobudíme, aby sme boli touto láskou milovaní a touto Ježišovou láskou aj uzdravení.

V sobotu sme začínali rannými chválami a po raňajkách nasledovalo otvorenie národnej kapituly. Po úvodnom slove národného ministra Damiána Bereca sa nám prihovoril P. Stanislav Rok OFMConv. Svoj príhovor, ale i kázeň počas svätej omše ktorú celebroval, zamerl na Sväté písmo. Hovoril o ľudskom slove a o Božom slove a ich účinkoch na každého jedného z nás. Zasadou nášho života musí byť: Hovor o druhých dobre. Hovor tak, ako by si si prial aby ostatní hovorili o tebe. Za všetky svoje slová musíme niesť zodpovednosť. Od Svätého písma, od Božieho slova sa musí odvíjať celý náš život. Božie slovo musí byť v našom živote ako kladivo, ktoré drví skalu nášho srdca. Všetko, čo je tvrdé v našom živote môže obmäkčiť. Koho skutočne zasahuje Božie slovo ten vytrievzie zo svojich nepravostí, zo svojho hriechu a ono nám otvorí oči na skutočný život. Keď budeme čítať Sväté písmo, budú rozplynuté ilúzie o mne samom, aký som dobrý, dokonalý, svätý, lepší ako ostatní ľudia. Božie slovo nás bude držať v triezvosti. Sväté písmo preto nie je nikdy prečítanou knihou. Kdekoľvek ju otvoríme, nájdeme niečo nové,...

Súčasťou sobotňajšieho programu NK bola aj Správa z bratskej a pastoračnej návštevy národného bratstva OFS na Slovensku, ktorá sa uskutočnila v máji t.r. a diskusia k jednotlivým bodom, vrátane odporúčaní pre NB.

Pracovný program kapituly sme opäť ukončili Eucharistickou adoráciou, na začiatku ktorej nám P. Jozef Konc OFMConv položil tri otázky podľa dekrétu pápeža Pavla VI. Gaudium et Spes - o Cirkvi v súčasnom svete, ktorý vznikol počas Druhého vatikánskeho koncilu a nad ktorými sme mali v tichu uvažovať. Otázky sa týkali nášho vzťahu k Ježišovi Kristovi, čo si myslíme o svojom spoločensve – miestnom bratstve do ktorého patríme a čo si dnes myslíme o OFS.

V nedeľu po ranných chválach sv. omšu celebraval P. Jozef Konc - súčasťou homílie bolo i zdieľanie ku včera položeným otázkam. Keďže sa každý nedostal k slovu, pokračovali sme v zdieľaní aj po ukončení pracovného programu, kde sme si určili priority na rok 2025 a prijali závery kapituly.

Celkom na záver sr. Lucia Spodniaková sa s nami podelila s informáciami, vrátane fotografií cez diaprojektor, o národnej volebnej kapitule OFS na Ukrajine, ktorá sa uskutočnila len pred týždňom 31. 8. 2024, ktorej vedením bola Lucka poverená generálnym ministrom OFS Tíborom Kauserom.

Národná kapitula bola ukončená a po chutnom obede sme sa vrátili domov.

Cecília Blanárová, tajomníčka NR
foto: Damian Berec

Závery Národnej kapituly OFS

- Národná kapitula schválila splnenie záverov NVK z roku 2023.
 - Konaniu NK predchádzala v dňoch 2. - 5. 5. 2024 vizitácia z MeR a sú už známe jej závery. NK sa im náležite venovala spolu so zdieľaním. Za najpodnetnejšie pokladáme doporučenie v oblasti oslošovania mládeže, formácie a bratského života v dnešných podmienkach (vízia a nový obsah, chápanie služby v bratstve).
 - Národná kapitula schválila správu o hospodárení za rok 2023 a rozpočet na rok 2024.
 - Termíny národných stretnutí v roku 2025 v Melčiciach:
 - národné formačné stretnutie 25. 4. – 27. 4. 2025
 - národná volebná kapitula 4. 9. – 7. 9. 2025
- Budúcoročná kapitula bude volebnou kapitulou, kde si budeme voliť novú národnú radu. Žiadame regionálne rady, aby pripravili kvalitné kandidátky a do 31. mája 2025 ich zaslali tajomníčke NR. Príprava kandidátky je úloha nielen pre regióny, ale pre celé NB.
- Národná kapitula schválila miesto celoslovenského stretnutia OFS v roku 2025: Spišský Štvrtok, predbežne dňa 12. 7. 2025.
 - Informácia o slávení Generálnej kapituly OFS v Ríme, v dňoch 9. 11. – 17. 11. 2024. Účastníkom bude sr. Lucia Spodniaková. Náklady na vložné a cestovné uhradila NR.
 - Formácia v roku 2025 bude mať 2 časti, duchovnú a praktickú. Duchovnou témou bude v súlade s 800 výročiami Chválospev stvorenia. V druhej časti sa bude národný formátor venovať vedeniu a jednotlivým službám v radách OFS.

Národní duchovní asistenti pri slávení Eucharistie počas Národnej kapituly

info

T Národnej rady OFS

V sobotu, v čase osobného voľna delegátov kapituly sa uskutočnilo stretnutie členov národnej rady. Stretnutia sa zúčastnili: Damián Berec, P. Jozef Konc OFMCap, P. Róbert Chabada OFM, Ľudovít Billý, Cecília Blanárová, Mária Hudáková, Juraj Zonnenschein a Lucia Spodniaková.

Národná rada OFS sa zaoberala týmito úlohami:

- Správou z bratskej a pastoračnej návštevy národného bratstva OFS na Slovensku.
- Národná rada OFS doporučuje, aby sa so Správou z bratskej a pastoračnej návštevy NB oboznámili všetci členovia OFS na Slovensku. Správa z vizitácie je k dispozícii vo všetkých regiónoch. Zodpovední: regionálni ministri a tajomníci
- K otvorenej otázke opodstatnenosti trojstupňovej štruktúry NB bol akceptovaný názor medzinárodných vizitátorov, že nedoporučujú meniť trojstupňovú štruktúru NB.
- Národné stretnutie OFS v roku 2025 sa uskutoční v Spišskom Štvrtku, predbežne dňa 12. 7. 2025. Pripraví ho Východoslovenský región OFS.
- Ohľadom Generálnej kapituly OFS v Ríme, ktorá sa uskutoční v dňoch 9. 11. – 17. 11. 2024 (viď závery NK).
- sr. Lucia Spodniaková bola poverená účasťou na stretnutí Maďarskej Františkánskej rodiny v Szentkúte dňa 30. 11. 2024, kde bude zastupovať (prezentovať) národné bratstvo OFS na Slovensku.
- Juraj Zonnenschein je delegovaný viesť voľby na regionálnej volebnej kapitule v Trnave, dňa 12. 10. 2024.
- Medzinárodní radcovia oznámia Medzinárodnej rade OFS dátum národnej volebnej kapituly na Slovensku v roku 2025 – úloha bola hneď splnená.
- Termínmi národných stretnutí v roku 2025 v Melčiciach (viď závery NK) Budúcoročná kapitula bude volebnou kapitulou. Vyzývame členov regionálnych rád na aktívnu účasť na národných kapitulách. Je povinnosťou regionálnych rád zúčastniť sa raz ročne celej národnej kapituly.
- Formáciou v roku 2025 a výberom témy – viď závery NK.
- Bol vytvorený nový web pre OFS www.ofs.sk. Povzbudzujeme členov OFS, aby posielali správy zo svojich bratstiev a regiónov, ktoré chcú zverejniť, na emailovú adresu br. Juraja Zonnenscheina: jurzon@gmail.com.
- Na pozvanie českého národného bratstva SFŘ sa bude konať púť do Prahy v roku 2025 v dňoch 29. 5. – 2. 6. 2025. Pre účastníkov púte je rezervovaný hotel Marianeum. Samotná púť Prahou sa uskutoční v sobotu 31. 5. 2025. Predbežné prihlasovanie bude v mesiacoch január – február 2025 u sr. Moniky Olečkovej, ktorá poskytne aj bližšie informácie k tejto púti.

Pripravila C. Blanárová

So sv. Bonaventúrom k prameňom našej identity

750. výročie úmrtia sv. Bonaventúru, majstra teológie, služobníka rádu a mystika

15. júla 1274 sa pre nebo narodil jeden z najhorlivejších františkánov, ktorý zasvätil svoj život zápasu o autentickosť žitia františkánskej charizmy podľa jej autora sv. Františka z Assisi. Už na začiatku tohto roka sme my, bratia a sestry františkánskej rodiny, boli prostredníctvom listu konferencie generálnych ministrov troch prvých a Tretieho regulovaného františkánskeho rádu, ktorý poslali k 750. výročiu smrti sv. Bonaventúru, prizvaní venovať hlbšiu pozornosť jeho dielu i odkazu. Tak ako to výstižnými slovami odporučil aj pápež Pavol VI. pri príležitosti osláv 700. výročia jeho smrti. „...všetkým deťom Cirkvi, ... aby sa pozorným rozjímaním jeho posolstva stali účinnými svedkami v Cirkvi i na celom svete.“ Táto výzva je nielen tento rok aktuálna, pozornosť dielu serafínskeho doktora, učiteľovi Cirkvi a horlivému predstavenému rádu by sme mali venovať čo najčastejšie, a mali by sme mu dovoliť, aby v nás zapáľoval oheň pravého františkánstva. Veríme, že k tomu prispějeme aspoň krátkym výberom zo spomínaného listu generálnych predstaviteľov a znovu si pripomenieme niektoré významné skutočnosti zo života tohto horlivého pokračovateľa Františkovho diela.

Verný nasledovník svojho majstra

Františkánske dejiny sú poznačené opakovanou snahou nanovo vysvetľovať, komentovať a prispôsobovať regulu rádu pre potreby tej-ktorej doby v úsilí o zmiernenie, podľa niektorých „tvrdého a nerealizovateľného spôsobu evanjeliového života,“ ktorý zanechal svojim nasledovníkom sv. František. Zároveň však prichádzajú na scénu muži i ženy, bratia a sestry, v ktorých Duch Svätý zapáľuje a uskutočňuje túžbu žiť serafínsky ideál čo najautentickejšie. Bonaventúra patrí k jedným z najvernejších zástancov a nasledovateľov tej-

to túžby. V teológii formuloval špecifiká františkánskej cesty evanjelia, v praxi reorganizoval a zjednotil pravidlá spolužitia bratov, napísaním životopisu sv. Františka oživil žiarivý vzor zakladateľa a čo je dôležité, sám bol príkladom toho, čo horlivo obhajoval a hlásal. Nemal by zostať nepovšimnutý a zabudnutý, pretože v nás opäť môže zapáliť plameň františkánskej cesty k šťastnému a plnému evanjeliómu životu.

Zdieľať spoločné ideály

Bonaventúra vstupuje v roku 1243 do františkánskeho rádu ako dvadsaťšesťročný. So sebou si prináša príkladnú zbožnosť, dary kontemplácie a múdrosti i dar viestí iných, ktorými si vyslúži titul serafínskeho doktora i učiteľa Cirkvi. Miluje, skúma a poznáva Krista, ktorý sa stáva centrom jeho života. V roku 1257 preberá vedenie rádu v zložitej situácii, pretože nástupcovia svätého z Assisi rôzne interpretujú jeho posolstvá a hrozí reálne riziko vnútorného rozkladu. Púšťa sa do nelfahkej úlohy, aby zjednotil normy, ktorými sa riadi denný život bratov. „Na podporu tejto obnovy kvality života napísal Bonaventúra, opäť na žiadosť generálnych kapitúl, dva dôležité texty. Prvým je ten, ktorý predložil v roku 1260 na kapitule v Narbonne, kde bratské zhromaždenie schválilo generálne konštitúcie, v ktorých ako zostavovateľ reorganizoval a doplnil mnohé zmätočné ustanovenia, ktoré si rád dal v priebehu času počnúc rokom 1239. Na nasledujúcej kapitule, ktorá sa konala v Pise v roku 1263, zhromaždenie bratov prijalo a vyhlásilo za oficiálne i druhé dielo, ktoré Bonaventúra vytvoril – Legendu maior a Legendu minor o svätom Františkovi, texty, ktorými sa pre všetkých a navždy stanovila definitívna narácia o Františkovej svätosti. Týmito dvoma die-

lami, právnickým a naratívny, Bonaventúra ponúkol bratom dvojité a vzájomne sa dopĺňajúci rad ukazovateľov: právne normy, ktorými sa mali riadiť a vzor života, ktorý mali napodobňovať.“ (Z listu generálnych ministrov)

Ideál, ktorý je možné žiť

Bonaventúru už počas štúdií v Paríži fascinoval život bratov františkánov a ich chudoba. Sv. Františka, jeho cestu obrátenia a stotožnenia sa s Ježišom i založenie rádu pokladal za Kristovo dielo a samotné hnutie za návrat ku koreňom kresťanstva. Celé jeho myslenie bolo rovnako, ako u jeho veľkého vzoru, hlboko kristocentrické. František bol pre neho ako druhý Kristus a nepochyboval, že ideál života ktorý prišiel, je možný pre každého, lebo je dielom Boha, a je rovnako živý a aktuálny pre každého kresťana. Ako jeho majstra ho poháňala túžba kontemplanovať Ukrižovaného: „Aby sa dosiahol dokonalý pokoj, najvernejší Prostredník sa najprv daroval ľudstvu v Narodení a potom sa úplne obetoval Bohu za ľudstvo v Umučení. Videním, vierou a príľnutím k tomuto tajomstvu vtelenej a ukrižovanej lásky sa cesta človeka uskutočňuje, oživuje a udržiava Duchom Svätým: „Dostáva sa len tomu, kto túži a túži len ten, koho vnútorne roznečuje oheň Svätého Ducha poslaného na zem Kristom.“ (Itinerarium VII,4).

Verne a dôsledne žité evanjelium sa postupne mení na osobný vzťah a lásku ku Kristovi, tak ako svätý František aj Bonaventúra rovnako prežíva hlboký, intímny vzťah s Ježišom. Ak nás zaujíma ako môžeme dosiahnuť „skúsenosť Boha“, prečítajme si, čo píše z vlastnej skúsenosti na konci svojho slávneho spisu Itinerarium mentis in Deum, v ktorom dáva oslnivú odpoveď: „Ak sa pýtaš, ako sa tieto veci dejú, pýtaj sa milosti, nie náuky, túžby, nie poznania [...] nie jasú, nepýtaj sa svetla ale ohňa, ktorý úplne zachváti a privedie k Bohu.“ (Itinerarium VII,6).

Ochota k obnove

Bonaventúra nás vyzýva k obráteniu mysle a srdca, k serafínskemu zápalu, k prosbe o dar túžby, k zachovaniu ideálov františkánskeho života... Je nám príkladom aj v tom ako začína každý svoj čin a praktický skutok – v modlitbe a premýšľaní. Jeho rozhodnutia vychádzali z uvažovania, z mysle, ktorú osvecovala modlitba. Kládie nám i vážnu otázku, do akej miery naše počúvanie ...nielen Písma, ale i spoločného volania zeme a chudobných osvetľuje našu inteligenciu a naše city, a tak nás robí schopnými „vyniesť na svetlo skryté veci (Božie)“ a byť darom pre „všetky deti Cirkvi“ a sveta.

Na záver Listu k 750. výročiu smrti sv. Bonaventúru sa uvádza: „Ako majster teológie nás Bonaventúra učí ceste inteligencie, vďaka ktorej môžeme prejsť od zmätku temnej hústiny k hlbšiemu pochopeniu viery (k osvieteniu), vynášajúc „skryté veci na svetlo“. Ako služobník rádu nám pripomína záväzok, aby sa náš život stal svedectvom oživovaným ochotou k obnove (k očisteniu), aby aj v radikálne odlišných časových a kultúrnych podmienkach náš život menších bratov ostal „žiarivým zrkadlom svätosti“. Ako mystik nám ukazuje stred, z ktorého všetko vychádza a naplňa sa, totiž ukrižovaného Krista, ktorý nám z kríža udeľuje „oheň Ducha Svätého“, vďaka ktorému dosiahneme náš konečný cieľ: „byť prenesení“ a „premenení na Boha“, toho, ktorý naplňa všetky veci a robí ich dobrými a krásnymi.

Výročie smrti Bonaventúru znásobuje spomienkou si sviatku Františkovej stigmatizácie, vrhá na svetlo a pomáha nám pri skúmaní, zapalať túžbu, aby plameň, ktorý tlie nezhasol. Preto bude odkaz Bonaventúru na našej františkánskej ceste vždy aktuálny.

Pripravila sr. Mária Marcela

Východoslovenský región – volebná kapitula

Sobota 24. 8. 2024 - bol ten deň, kedy členovia - delegáti volebnej kapituly zo všetkých strán regiónu prichádzali do Prešova, aby si zvolili po troch rokoch novú regionálnu radu.

Stalo sa tradíciou, že stretnutie sa začína sv. omšou vo Františkánskom kostole sv. Jozefa. Tentokrát ju celebroval P. Stanislav Rok OFMConv. Všetky oči sa upierali na veľký kríž, na zbičovaného a ukrižovaného Krista. Nie je to náhoda, veď si práve pripomínáme 800. výročie Stigmatizácie sv. Františka na La Verne. Pohľad na kríž vzbudil vo viacerých emócie, ale aj zamyslenie ako ďalej..., čo pre mňa znamená utrpenie..., čo pre mňa znamená Kristus..., čo pre mňa znamená kráčať v jeho šľapajach...

Po presunutí sa do Útulne a otvorení kapituly nasledovali správy členov regionálnej rady za uplynulé trojročné obdobie. Regionálny formátor Ľudovít Billý sa prihovril podnetnými slovami ako slúžiť a jeho príhovor je vhodným materiálom na uvažovanie pre všetkých členov miestnych rád.

Samotné voľby prebiehali v pokojnej a bratskej atmosfére. Predsedal im národný minister Damián Berec. Štyridsaťtri delegátov na kapitule si zvolilo regionálnu radu, ktorá bude nasledujúce tri roky, s Božou pomocou, pracovať pre celý región v tomto zložení:

Mária Hudáková – minister,
 Ľubomír Zajac – viceminister,
 Cecília Blanárová – tajomníčka,
 Ľudovít Billý – formátor,
 Milan Suchanovský – pokladník.

Veľká vďaka patrí regionálnemu duchovnému asistentovi P. Stanislavovi Rokovi OFM Conv., ktorý je veľkou oporou nielen členom regionálnej rady, ale aj bratom a sestram v celom našom regióne.

Prijali sme službu pre bratov a sestry, ktorá nie je vždy ľahká. Preto nech nás Pán požehnáva a Duch Svätý vedie, aby naše rozhodnutia boli vždy v súlade s Božou vôľou, Mamka Mária nech nás ochraňuje a svätý František nech za nás všetkých oroduje.

Mária Hudáková
 foto: C. Blanárová

Mesačné modlitbové úmysly 2024

Medzinárodná rada OFS nás povzbudzuje, aby sme sa v jednotlivých mesiacoch modlili na úmysly, ktoré nám predkladá. Modlitbové zámery OFS sú tu spájané s všeobecnými úmyslami Svätého Otca, aby sa tak zvýraznilo naše vzájomné spoločenstvo.

September 2024

ZA PLAČÚCU ZEM

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby každý z nás citlivo vnímal plač Zeme aj plač obetí prírodných katastrof a klimatickej zmeny a aby sme sa osobne podujali starať sa o svet, v ktorom žijeme.

Úmysel OFS: Za volebnú kapitolu národných bratstiev Austrálie, Angoly, Portorika a Českej republiky. Za bratskú a pastoračnú návštevu národných bratstiev Austrálie a Nového Zélandu.

Október 2024

ZA SPOLOČNÚ MISIU

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby si Cirkev naďalej a v každom smere udržiavala synodálny štýl v duchu spoločnej zodpovednosti. Aby podporovala spoluúčasť, spoločenstvo a spoločnú misiu kňazov, rehoľníkov i laikov.

Úmysel OFS: Za volebnú kapitolu národných bratstiev Nemecka a Španielska.

Otče náš...

November 2024

ZA TÝCH, KTORÍ PRIŠLI O DIEŤA

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za rodičov, ktorí oplakávajú syna alebo dcéru, aby našli oporu vo svojom spoločenstve a aby od Duchu Svätého načerpali pokoj a útechu.

Úmysel OFS: Za stretnutie predsedníctva CIOFS a za úspech 17. nevolebnej Generálnej kapituly OFS.

Otče náš...

December 2024

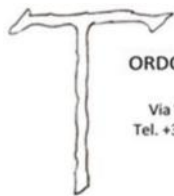
ZA PÚTNIKOV NÁDEJE

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby tento Jubilejný rok posilnil našu vieru, a tak nám pomohol spoznávať zmŕtvychvstalého Krista v našom každodennom živote a aby nás premenil na pútnikov kresťanskej nádeje.

Úmysel OFS: Za duchovných asistentov na celom svete.

Otče náš...

ORDO FRANCISCANUS SAECULARIS

Consilium Internationale

Via Vittorio Putti, 4/int. 6 - 00152 Roma
 Tel. +39 06.45471722 Fax +39 06.45473094
 E-mail: ciofs@ciofs.org
 www.ciofs.org

Prot. č. 3757 Rím, 17. septembra 2024

Adresát:

Všetkým mojim bratom a sestram
 medzinárodného bratstva
 Františkánskeho svetského rádu

Drahí bratia a sestry,

Nech vám Pán udelí svoj pokoj!

V priebehu osláv františkánskych osemstých výročí tento rok oslavujeme výročie dňa, keď „... pravá Kristova láska pretvorila milujúceho na verný obraz milovaného... nesúc so sebou podobu Ukrižovaného“ (Svätý Bonaventúra: Legenda maior XIII). Svätý František prijal stigmy na vrchu La Verna, keď sa stretol s ukrižovaným a osláveným Kristom v obraze serafína. Svätý František bol premenený Kristom na Kristov obraz, do podoby Kristovej, nielen v jeho duchu, ale aj v jeho tele.

Je to pre nás inšpirácia hľadať odpovede na veľké otázky v našom živote: Aká je skúsenosť pravej Kristovej lásky v našom živote? To, čo sa stalo na hore La Verna, nie je len nádherná udalosť, ktorá stojí za to, aby sme si ju pripomenuli a oslávili, ale aj udalosť, z ktorej sa aj my, svetskí františkáni môžeme veľa naučiť.

Úvod

Aká bola situácia v jeho živote, keď svätý František prišiel na La Vernu a dostal stigmy? Aká bola situácia v ráde? Musíme si všimnúť, že to boli pre neho ťažké časy. Rád sa stal veľkým, čo bolo dôvodom na radosť, ale tiež bolo veľmi ťažké viesť a oživiť viac-menej 5000 bratov. Bol to akýsi moment krízy. Boli vznesené veľké otázky o budúcnosti rádu, o smerovaní, o správnom spôsobe života bratov. Kapitula sa rozhodla spustiť nové misie, napr. v Anglicku. Ukázalo sa, že minca má dve strany a bratský život je nielen plný radosťou, ale aj výziev. Svätý František, ktorý mal nielen bremeno vedenia tohto veľkého bratstva, cíti zodpovednosť a čelí výzvam, ale má aj veľa osobných, zdravotných problémov, osobných pokušení, slabnutia,... sa rozhodol zamieriť na La Vernu.

Môžeme si prečítať veľa meditácií o udalostiach, ktoré sa stali svätému Františkovi na La Verne a môžeme sa o tom veľa dozvedieť, je to skutočne dôležitý a obohacujúci moment v živote svätého Františka, ktorý nám môže dať veľa v našom sekulárnom františkánskom povolání. Chcel by som vás len upozorniť na tri aspekty: Kristov dar, Spolu s Kristom a Jednota s Kristom. Je to akási duchovná cesta, ktorá môže byť pozvaním aj

pre nás, aby sme sa vydali na cestu a zažili, ako Kristus pôsobí prostredníctvom týchto vecí v našom živote.

Kristov dar

„Ó, Pane Ježišu Kriste, skôr ako zomriem, prosím Ťa o dve milosti; po prvé, aby som vo svojom živote pocítil, nakoľko je to možné, na duši i na tele, tú bolesť, ktorú si ty, milý Pane znášal v hodine svojho najtrpkejšieho umučenia; po druhé, aby som mohol vo svojom srdci čo najviac cítiť tvoju nesmiernu lásku, ktorá ťa, ó, Synu Boží, poháňala, aby si pre nás hriešnikov tak ukrutne trpel.“ (Kvietky svätého Františka)

Svätý František krátko pred touto zázračnou udalosťou na La Verne požiadal Krista o dve veci, o dve milosti: cítiť lásku a cítiť bolesť. Na La Verne dostal stigmy a myslíme si, že mu to dalo len jeden z darov, o ktoré žiadal: utrpenie, bolesť. Ale vedeli by sme si predstaviť, že Kristus urobil len polovicu práce, dal by len polovicu daru? Hoci sme o tom nikdy nemohli čítať, zdá sa byť celkom isté a som presvedčený, že aj svätý František dostal túto milosť, že cítil nesmiernu Kristovu lásku.

Jeho taká hlboká túžba mala vzácnu odpoveď od Krista, vzácny dar. Pochopil a aj my by sme mali pochopiť, že tieto dve veci idú vždy ruka v ruke. Kristus nás nenechá trpieť bez toho, aby nám nedal schopnosť milovať a cítiť, že sme milovaní. Platí to aj naopak, Kristus nás učí, že niet veľkej lásky bez utrpenia. Tieto dve veci môžu byť v rovnováhe len vtedy, ak ich obe žiadame od Krista a ak sme pripravení prijať ich obe z Kristových rúk.

Utrpenie samo o sebe nie je dobrá vec. Utrpenie samo o sebe nie je pre nás cieľom. Čím ale viac dokážeme prijať utrpenie z Kristových rúk, tým viac budeme schopní byť ako On aj v zmysle našej lásky môžeme si byť istí, že Kristus, keď nám udeľuje milosť utrpenia, dáva nám aj radosť z lásky.

Stigmy sú vonkajším znakom týchto dvoch darov: utrpenia a lásky, ukazujúce, že sú zjednotené v jedno, pochádzajú od Krista, spolu sa navzájom dopĺňajú. Tieto dary boli zlomovým bodom v živote svätého Františka.

Namiesto toho, aby ho utešoval, namiesto toho, aby ho rozmaznával v jeho fyzickom a duchovnom utrpení spôsobom, ktorý by mohol očakávať, dostáva stigmy, rany, ktoré bolia - veľmi bolia. Ako zázrak však tieto stigmy znamenajú upokojenie - stigmy ho upokojili. Táto chvíľa zmenila Františkov život a mala by zmeniť aj náš život. Mala by nás pozývať, aby sme robili všetko, čo je v našich silách, aby sme boli spolu s Kristom, aby sme sa s Ním zjednotili, žiadajúc a prijímajúc všetko od Neho.

Spolu s Kristom

Človek môže byť sám bez toho, aby bol osamelý a môže byť osamelý, aj keď je obklopený ostatnými.

V životopisoch svätého Františka sa môžeme dočítať, že dva roky pred svojou smrťou, pri príležitosti sviatku svätého Michala, vystúpil na horu La Verna. Chcel byť sám. Iba otec Leo ho mohol sprevádzať. Mali by sme si však uvedomiť, že to nie je ani zďaleka prvý moment v živote svätého Františka, keď sa zdalo, že je sám, čo bola ilúzia, opak bol pravdou.

Bol sám vo väzení v Perugii. Išiel sa sám pomodliť pred krížom San Damiano. Plavil sa na ostrov svätého Michala postiť sa a zostať sám. Tiež vyšiel von a opustil príbytok bratov, aby bol pri modlitbe sám. Dokonca bol pripravený prebdiť celú noc v modlitbách, keď to bola jediná príležitosť počúvať Boha a rozprávať sa s ním.

Nebol sám, ale bol osamelý, aj keď bol v mladosti v centre spoločnosti na uliciach. Nebol sám, ale mohol sa cítiť osamelý na kapitule, keď bratia chceli zmeniť jeho skutočné predstavy o ráde.

Mohli by sme pokračovať a hľadať jeho životopisy. Bolo toľko chvíľ, keď bol sám, niekedy aj osamelý, že tento pocit bol hlboko zakorenený v jeho srdci. Niekedy sa snažil byť sám a niekedy sa ocitol sám, bol osamelý. Vždy si však bol istý, že v tejto osamelosti medzi ľuďmi je Kristus vždy s ním.

Na La Verne ho Kristus vôbec nenechal byť samým. To bol práve ten moment, keď Kristus definitívne ukončil jeho samotu. Dostal najlepšiu spoločnosť vôbec, samotného Krista, viditeľne v najužšom kontakte na svete. Toto sprevádzanie, útecha Krista ho priviedla k absolútnej jednote s Kristom.

Kristus je pripravený sprevádzať každého z nás, navždy. Aj my, svetskí františkáni, sa niekedy cítíme opustení, ako ktokoľvek iný. Niekedy sa cítíme osamelí. Máme zlé chvíle, obdobia v našom živote, keď necítíme, že by nám bol niekto blízky. Nech je tento zázrak La Verny inšpiráciou aj pre nás. Kristus je vždy pripravený sprevádzať nás, je nám vždy tak blízko, že môžeme cítiť inšpiráciu byť zjednotení s Kristom v absolútnej jednote. Je to možné, verme tomu!

Jednota s Kristom

Ak chcem pochopiť iných ľudí, niekoho iného, predstavujem si, že som na jeho mieste. Čo ho viedlo k tomu, čo urobil? Ako môžem pochopiť jeho pohnútky? Mal by som myslieť rovnako ako on, mal by som sa snažiť cítiť to isté, čo cíti on.

František chcel presne to isté. Chcel poznať Kristove motivácie, pohnútky. Čo spôsobilo, že Kristus bol absolútne človekom, aby dal svoj život za iných? Čo mu umožnilo ísť na kríž? František chcel pochopiť Krista, chcel vedieť, aká to musí byť láska, aby urobil to isté. Prosil o milosť zažiť to, čo zažil Kristus, chcel byť s ním úplne zjednotený. Nielenže sa chcel priblížiť ku Kristovi, ale chcel byť ako Kristus a neskôr vďaka tejto jednote mohol byť tak blízko druhým, svojim bratom, chudobným, malomocným, ako bol Kristus. Naozaj chcel napodobňovať Krista. Jeho "squela Christi" (nasledovať Krista) znamenalo ešte viac, nielen byť "ako" Kristus, ale aj "byť" Kristom. Táto túžba ho poháňala celým životom, a tak sa stal skutočným "Alter Christus".

Stigmami dosiahol plnú jednotu, úplnú podobu Krista, tak v duchu, ako aj v jeho tele. Stigmy nie sú dôvodom tejto plnej jednoty, ale najvyšším bodom jeho života, ktorý dospel k absolútnej jednote a podobe Krista a to tak vnútorne, ako aj vo vonkajších znakoch. Stal sa "Alter Christus" nie preto, že by prijal stigmy, ale stigmy sú vonkajšími znakmi tejto jednoty.

Záver

Svätý František si uvedomil, že pre všetky jeho problémy tej doby – v jeho súkromnom živote, zdraví, duchovnom živote, v živote rádu – je tento Kristov dar riešením, žiť kríž v jeho plnosti, žiť v absolútnej jednote s ním. Uvedomoval si, že plná jednota znamená fyzickú jednotu so stigmami ako jej vonkajšími znakmi a tiež duchovnú jednotu s Kristom, ktorého stretol na kríži, ale v plnej sláve.

Pri pohľade na to František žasol a do jeho srdca prenikla radosť zmiešaná so smútkom. Mal radosť z láskyplného pohľadu, keď sa naň pozeral Kristus v podobe serafína, ale jeho pribitie na kríž prebodávalo jeho dušu mečom sústrastnej bolesti. (Legenda maior XIII.) Jeho srdce bolo naplnené radosťou a smútkom zároveň.

Toto stretnutie s Kristom, ktoré mu zmenilo život, umožnilo mu stať sa obdarovaným, zjednotiť sa s Kristom a tak byť potešený.

Duch nás pobáda k pravej Kristovej láske. Duch nás povzbudzuje, aby sme išli vpred. Duch Svätý nás utešuje v ťažkých chvíľach nášho života. Duch nám dáva vedenie, keď hľadáme smery. Duch nás premieňa. Otvorme sa Duchu, aby sme ako svätý František niesli podobu Ukrižovaného!

Pozývam vás všetkých, aj v bratstvách, aby ste si opäť položili niekoľko otázok. Ako nás Kristus zmenil, keď sme sa stali členmi tohto serafínskeho bratstva, OFS? Nosíme Kristovu podobu? Komu dovoľíme, aby nás premenil: Kristovi alebo svetu? Čo robíme s darmi? Uvedomujeme si, aké sú skutočné dary? Vieme, aké sú Božie dary? Čo robíme s utrpením? Môžeme ho spojiť s vyjadrením lásky? Premieňa nás "pravá Kristova láska"? Túžime byť premenení na Kristov obraz? Čo by pre nás znamenalo nieť Kristovu podobu?

Nech nás tieto otázky vedú k lepšiemu pochopeniu nášho povolania a nech nám odpovede pomôžu pokračovať v našej ceste povolania deň čo deň vernejšie, radostnejšie, jednotnejšie s Kristom. Nech nám na tejto ceste pomôže náš serafínsky otec, svätý František!

Želám vám všetkým požehnanú oslavu a radostné slávenie tohto stretnutia, ktoré mení život!

Tvoj brat a tvoj služobník

Tibor Kauser
Generálny minister CIOFS

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ

Bratislava bratstvo sv. Stanislava:

Monika Marta Olečková – 14.11.2024 – 80 rokov.

Belá nad Cirochou:

Klára Darina Bakajsová - 12.10.2024 - 70 rokov.

Detva:

Katarína Jolana Gavková – 1.11.2024 – 85 rokov.

Fíľakovo:

Anna Gašparová – 11.9.2024 – 65 rokov.

Krásno nad Kysucou:

Mária Padyšáková – 11.9.2024 – 70 rokov.

Lučenec:

Anna Vargová – 8.9.2024 – 75 rokov.

Nemšová:

Anton Švančara – 26.10.2024 – 55 rokov.

Nová Dubnica:

Františka Veronika Rejdugová – 1.9.2024 – 90 rokov,

Alžbeta Danká Hollá – 5.11.2024 – 60 rokov.

Topoľčany:

Klára Lýdia Petrikovičová - 14.11.2024 - 80 rokov.

Žilina:

Angela Ingrid Rovňanová – 12.9.2024 – 50 rokov,

Jozef Poláček – 16.10.2024 – 65 rokov.

VÝROČIE PROFESIE:

Bratislava bratstvo sv. Stanislava:

Anna Lucia Bruteničová – 5.9.2024 – 15. výročie,

Ľubomíra Anežka Dvornická – 5.9.2024 – 15. výročie,

Soňa Magdaléna Hrdličková – 5.9.2024 – 15. výročie,

Ladislav Ladislav Libič – 5.9.2024 – 15. výročie,

Gabriela Terézia Dostalíková – 18.10.2024 - 10. výročie,

Jana M. Magdaléna Jakabová – 18.10.2024 – 10. výročie,

Marcela Mária Janovičová – 18.10.2024 – 10. výročie,

Angela Františka Nemčíková – 18.10.2024 – 10. výročie,

Janka Terézia Voleková-Gatíalová – 7.10.2024 – 35 výročie.

Kysucký Lieskovec:

Hedviga Hanuliaková – 17.9.2024 – 15. výročie,

Berta Knyblová – 17.11.2024 - 15. výročie.

Krásno nad Kysucou:

Terézia Justína Vaňovcová – 17.9.2024 – 15. výročie,
 Terézia Mária Miková – 4.10.2024 – 25. výročie,
 Karolína Justína Miková – 4.10.2024 – 25. výročie,
 Rita Milada Kolenčíková – 4.10.2024 – 10. výročie,
 Alžbeta Emília Padyšáková – 4.10.2024 – 10. výročie.

Nová Dubnica:

Terézia Štefánia Granátová – 24.9.2024 – 30. výročie,
 Klára Mária Michálekova – 24.9.2024 – 30. výročie,
 Veronika Pažitná – 24.9.2024 – 30. výročie,
 Františka Veronika Rejdugová – 24.9.2024 – 30. výročie,
 Mária Matilda Vavrová – 24.9.2024 – 30. výročie.

Ošadnica:

Klára Gabriela Liptáková – 4.10.2024 – 10. výročie.

Považská Bystrica:

Terézia – Benedikta Elena Blašková – 17.9.2024 – 15. výročie.

Trnava:

Jozef Miroslav Kršiak – 7.11.2024 – 15. výročie,
 Faustína Alena Kršiaková – 7.11.2024 – 15. výročie,
 Štefan Róbert Mišo – 7.11.2024 – 15. výročie,
 Veronika Anna Vrždiaková – 7.11.2024 – 15. výročie.

Žilina:

Rita Miroslava Havránková – 4.10.2024 – 10. výročie,
 Klára Katarína Majerčíková – 4.10.2024 – 10. výročie.

VZNIK BRATSTVA

Bratstvo Kysucký Lieskovec – 6.9.2024 – 20. výročie.
 Bratstvo Nemšová – 7.9.2024 – 10. výročie.
 Bratstvo Zvolen – 11.11.2024 – 20. výročie.

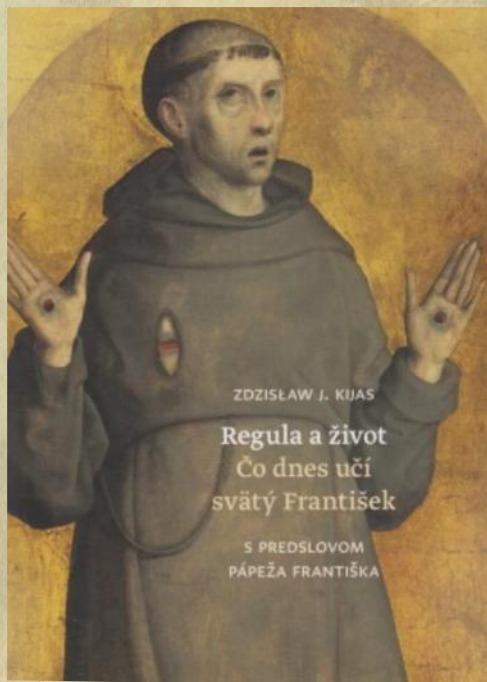
ODIŠLI K PÁNOVI:**Krásno nad Kysucou:**

Veronika Viera Vaňovcová – 19.6.2024 – vo veku 73 rokov,
 Mária Pagáčová – 13.7.2024 – vo veku 73 rokov.

Zdzisław J. Kijas

Regula a život

Čo dnes učí svätý František

Keď objavíme dobrú knihu, ktorá sa stane našim trvalým spoločníkom a sprievodcom v živote, tak sme objavili drahocennú perlu. Za takú môžeme bez preháňania považovať knihu poľského františkána konventuála, kňaza Zdzisława Józefa Kijasa, profesora, pedagóga, spisovateľa a duchovného kazateľa. Nesie názov Regula a život s podnadpisom Čo dnes učí svätý František. Vyšla pred dvomi rokmi vo Vydavateľstve Minor, ako titul, ktorý dôstojne prispieva k sláveniu niekoľkých 800. ročných jubileí sv. Františka. Prečo možno pokladať túto publikáciu za skutočnú perlu medzi literatúrou, ktorá sa venuje nadčasovosti a stálej aktuálnosti odkazu serafínskej cesty ku svätosti? Je to predovšetkým jedinečná optika, akou sa autor pozerá na regulu. Optika, v ktorej novým prístupom upozorňuje na jej prínos do praktického života povolania i nás členov Františkánskeho svetského rádu. Je to srdce zapalujúci spôsob, ktorý buduje

naš osobný vzťah k regule a k jej autorovi. Je príručkou duchovného rastu, ktorá nás pozýva nanovo ju objaviť, nadviazať s ňou priateľstvo, aby sme život nestratili a boli šťastnejší, pretože bude autentickejší. Pozýva nás opäť sa opojiť vôňou sv. Františka, ktorý sa vo svojom jedinečnom autorskom diele delí o svoju osobnú cestu k Bohu. Táto cesta je v našej postmodernej a nestabilnej kultúre tým potrebným, pevným fundamentom, skalou, na ktorej spoľahlivo môžeme postaviť svoj večný domov a nepremrhať pozvanie žiť ho práve františkánskou cestou. Isto s radosťou a záujmom siahneme po diele Zdzisława J. Kijasa, ktoré sa môže stať trvalým spoločníkom a pravidelnou súčasťou osobného rozjímania i duchovným vitamínom stretnutí našich miestnych bratstiev.

MM

národný pochod za život

lásk a je pro-life